Glasilo Občine Mislinja

številka 2
junij 2021

Naša občina

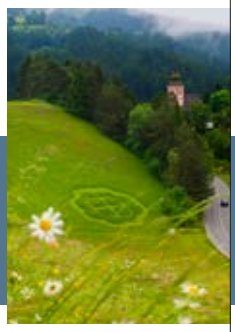

Na naslovnici: Mandala, foto: Tonči Hozjan

junij 2021

2

Vsebina

Beseda župana 3

naša občina

Dobitniki občinskih priznanj 4
Zlate petke 2021 9
Priznanja na področju športa za leto 2020 10
Investicije v letu 2021 13
Prostovoljstvu prijazna občina 15
Tu je moj dom, tu sem doma! 16
Zelena mandala za biotsko raznovrstnost Slovenije 18
Visoka udeležba čistilne akcije na območju VS Dolič kljub koroni 20
Dan za Pohorje 21
Socialna aktivacija ... 22
Kače, kuščarji in želve – plazeči prebivalci naše okolice 24
Več o natečaju »Biodiverziteti najbolj prijazen vrt« 25
Hidranti – namenjeni zagotavljanju požarne varnosti in ne polnjenju bazenov 26
Slušalke v prometu so nevarne 26

mislinjske zgodbe

Gozdni tek – utrinki iz preteklosti ob 40. izvedbi 27

mlad.si

Ko se igralnice napolnijo 29
Trajnostna mobilnost – gremo peš s kokoško Rozi 30

kult-ura

Koroška košta, Prehrambna dediščina treh dolin 30
Kulturno društvo Jože Tisnikar pogumno v poletje in jesen 32
Knjižni kotiček 33

skrb zase

Urgentna stanja v oftalmologiji 33
Ko nastopi žeja ... smo že pozni 34
Smo ljudje res kronično dehidrirani? 35
Nasilje v družini – včasih je potreben umik v varno okolje 36

društveno dejavni

Društvo upokojencev Mislinja se predstavi 37
Planinska sekcija Pilates Dolič praznuje 38

športni utrip

Ana Oder, državna podprvakinja v kegljanju za leto 2021 40
Mislinjski odbojkarji novi prvoligaši 41
40 let Športno rekreativnega društva Dolič 42

naša rozi

Rozika iz Mislinje 43

čestitamo

Antonija Kamenik, 100 let 44
Jolanka Hari, 100 let 44
Olga in Edo Verboten – zlati jubilej 45
Anton Klemenc, 80 let 45
Utrinki 47
Prireditvenik junij–september 2021 48

ISSN 2232-3082

9 772232 308001

Obvestilo uredniškega odbora

Vsem, ki ste sodelovali s prispevki, se najlepše zahvaljujemo.

Prispevke za naslednjo številko glasila sprejemamo do **28. avgusta 2021**, v elektronski obliki na naslov: nasaobcina@mislinja.si. Fotografije naj bodo priložene ločeno v jpeg. formatu in opremljene s podnapisi. Načeloma objavljamo samo avtorske prispevke, ki še niso bili objavljeni v katerem drugem mediju, razen na spletni strani Občine Mislinja. Uredniški odbor si pridržuje pravico do spremembe naslova, izbire in krajšanja člankov in fotografij. Vsa društva in organizacije pozivamo, da sproti pripravijo in posredujejo prispevke o aktivnostih, organizatorje prireditev pa vabimo, da dogodke sporočijo za objavo v Prireditveniku. V rubriki Pisma bralcev bomo objavljali podpisana pisma, katerih dolžina naj ne presega 50 vrstic oziroma 2.700 znakov, daljše prispevke bomo krajšali v uredništvu oziroma jih avtomatično zavrnili. Uredništvo si pridržuje pravico, da pisem, ki so napisana v izrazito nekonstruktivnem, kritičnem in sovražnem tonu, ne objavi.

Glasilo Občine Mislinja izhaja 4 x letno
in ga prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini.

Telefon: (02) 88 57 342
Telefaks: (02) 88 57 340
E-pošta: obcina@mislinja.si
www.mislinja.si

Izdajatelj: Občina Mislinja, Šolska cesta 34, 2382 Mislinja
Naslov uredništva: Šolska cesta 34, 2382 Mislinja
Elektronska pošta: nasaobcina@mislinja.si
Odgovorna urednica: Aleksandra Čas
Uredniški odbor: Mojca Bevcar, Aleksandra Čas, Zala Krajnc, Žiga Šilak, Metka Vogrinec
Jezikovni pregled: Maja Martinc
Avtorji fotografij: avtorji člankov, arhiv Občine Mislinja, arhivi društev
Oblikovanje in prelom: Modriš Anton Hozjan s. p.
Tisk: Grafika Gracer d.o.o.
Naklada: 1600 izvodov

Glasilo je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 362.
Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka. Članki niso honorirani in ne odražajo nujno mnenja in stališča članov uredniškega odbora. Pred objavo v glasilu so vsi članki lektorirani.

uvodnik

Beseda župana

Vsaka zmaga je sladka, naj bo to še tako majhen korak proti cilju. Vsakdo, ki je prispeval svoj delež in je dodal kanček energije, je zaslužen za to, da se življenje počasi vrača. Ne vemo, kaj nas čaka v naslednjih mesecih, a vemo, da smo na dobri poti in skupaj se bomo borili po svojih najboljših močeh.

Zaradi epidemije smo bili v situaciji, ki je nihče ni pričakoval, nihče ni bil pripravljen nanjo, a treba se je bilo spopasti z njo. Razmere v družbenem in gospodarskem življenju, ki smo jih bili vajeni, so se sesule. Naenkrat marsikaj, kar je prej štelo, ni bilo več pomembno; treba je bilo ohraniti zdravje.

Prav zaradi izrednih razmer širom sveta, je tudi v naši lokalni skupnosti postalo vse podrejeno skupnemu cilju, ki bi nas čim prej vrnil na stara pota. Želeli smo doseči čim več zastavljenih ciljev, ki smo jih načrtovali pred tem. Nekatere aktivnosti so se povsem ustavile, pri nekaterih pa smo kljub temu napredovali in gremo smelo proti zastavljenemu cilju.

V preteklem obdobju je bila podeljena koncesija za izgradnjo doma starejših v Mislinji. Predvidoma se bo dom začel graditi še v tem letu, vseljiv pa naj bi bil v prvi polovici leta 2023. V njem bo 130 enoposteljnih in 10 dvoposteljnih sob, organizirano pa bo tudi dnevno varstvo starejših, kar je velika pridobitev za okoliško prebivalstvo, saj se potreba po takem načinu oskrbe iz leta v leto povečuje. Oslabelim in njihovim svojcem namreč omogoča, da ostanejo v domačem okolju.

Pristopili smo tudi k spremembi OPN zaradi odkupa zemljišča na lokaciji pod osnovno šolo, kjer načrtujemo izgradnjo novega vrtca. V pripravi pa so še projekti, ki nam bodo vsem nudili boljšo oskrbo. To je prestavitev zobozdravstvenih ordinacij na dostopnejšo in ustreznejšo lokacijo v PC Lopan in selitev knjižnice, ki

bo na tej lokaciji lahko ponujala še več dodatnih vsebin. Slednji, Kulturni hram Mislinja, ki bo sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, bo zagotovo srce bogatega kulturnega utripa v občini.

S pomočjo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja so se pričela dela na objektu vaškega jedra v Šentilju, od Ministrstva za kulturo pa smo pridobili sofinanciranje za obnovo obzidja na pokopališču sv. Vid v Završah.

Dela potekajo tudi na nekaterih dotrajanih in poškodovanih cestnih odsekih. Potekajo sanacija posledic plazu na lokalni cesti pri pokopališču v Šentflorjanu, obnavljanje ceste Šentlenart–Zlodej–Večkov graben, odsek na meji z Občino Vitanje in rekonstrukcija ceste G. Dolič–Završe–Graška Gora, odsek Pejovnik–Strgar.

Letos praznuje naša domovina okrogli jubilej. Tridesetletnica naše države v primerjavi z mnogimi našimi sosedami res ni veliko, a so zato spomini na prizadevanja zanjo toliko bolj sveži. Nepozabni so tudi neljubi dogodki, ki so se zgodili po razglasitvi. Naj nas naslednjih trideset let navdihujeta ponos in vzgledna enotnost tistega časa.

Dan pred državnim praznikom bomo letos v Mislinji otvorili obeležje na avtobusni postaji in se s tem poklonili vsem, ki so prispevali, da smo pred tridesetimi leti dobili svojo državo in tistim, ki smo del nje in jo imamo radi.

Vsem občankam in občanom čestitam ob državnem in občinskem prazniku, pripadnikom Policije pa čestitke ob dnevu policije.

> *Prav zaradi izrednih razmer širom sveta, je tudi v naši lokalni skupnosti postalo vse podrejeno skupnemu cilju, ki bi nas čim prej vrnil na stara pota.*

Bojan Borovnik
župan Občine Mislinja

Dobitniki občinskih priznanj

Občina Mislinja je v občinskem glasilu Naša občina v marcu 2021 objavila razpis za podelitev priznanj Občine Mislinja za leto 2021. Žirija za nagrade in priznanja občine je prejete predloge ovrednotila in oblikovala predlog dobitnikov priznanj. Občinski svet Mislinja je na 21. seji Občinskega sveta, dne 7. 6. 2021, predlog tudi potrdil.

Naziv ČASTNI OBČAN

Marijan Križaj

Že v mladosti je rad prihajal v Mislinjo, saj je bil Piršev dom njegova priljubljena izletniška točka. Ko pa je kot mlad učitelj in vodja podružnične šole v Završah začel s službovanjem, se je ob učencih navezal tudi na njihove starše. Ta leta so bila zanj zelo lepa in posebna, ker je spoštovanje še povezovalo ljudi. Učence je bogatil s kulturnimi dejavnostmi, s starejšimi pa se je srečeval na mnogih sestankih. Njihova soglasna prizadevanja so rodila prepotrebno cesto, ki je zaselek povezala z dolino. Takrat je bila obnovljena tudi šolska stavba s prostori in učilnicami, novo športno dvorišče pa še vedno povezuje in združuje mlade ob različnih dogodkih. Pred dvainpetdesetimi leti je prvič odigral vlogo dedka Mraza, od takrat pa obleko dedka Mraza obleče vsako leto. Po devetih letih službovanja na šoli v Završah je na OŠ Mislinja prevzel mesto pomočnika ravnatelja. Takrat se je v Mislinjo z družino tudi preselil. Ob delu pomočnika ravnatelja je ob odsotnostih učiteljev poučeval tudi v višjih razredih, ves čas pa je poučeval predmet družbeno moralne vzgoje. Vodil je tudi novinarski krožek, interni šolski radio, pri učencih skrbel za utrjevanje maternega jezika, lepe slovenske besede in bogatil njihov besedni zaklad. Sodeloval je tudi v šolah plavanja in kolonijah otrok kot vaditelj plavanja. Za uspešno pedagoško delo je prejel Vrunčevo plaketo. Sodeloval je tudi v Društvu prijateljev mladine. Imel je pomembno vlogo na področju družbeno političnega dela, v Svetu krajevne skupnosti je podpiral prizadevanja za napredek in razvoj kraja. Kot član Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL) je uresničeval zahtevne naloge, bil je tudi udeleženec sestankov te organizacije v Slovenj Gradcu in zato prejel visoko priznanje SZDL. Prireditev, kjer je sodeloval, je neizmerno veliko, občani Mislinje, prebivalci Mislinjske doline, občine Slovenj Gradec in širše ga poznajo kot izjemno predanega kulturnega delavca. Vsaj dve desetletji je povezoval nastope folklorne skupine Majsterski, Ljudskih pevk Bršljank in Lastovk, za 30-letno vodenje prireditve Srečanje ljudskih godcev in pevcev je prejel priznanje župana Občine Mislinja. Njegove besede so pospremile nešteto otvoritev, proslav, vseh prvomajskih shodov in pohodov v Završah več kot 30 let in vseh prireditev Pozdrav jeseni. 38 let je vodil in povezoval Gozdni tek in Memorial Jožeta Tisnikarja, vodil je vse pustne karnevale v Občini Mislinja in nekaj tudi v Slovenj Gradcu. 42 let je komentiral tudi tekmovanja v smučarskih skokih. Igral je tudi v gledaliških skupinah. Skupno število njegovih pogrebnih govorov presega številko 1.800. Za različna glasila Naša občina, Viharnik, Društva diabetikov Slovenj Gradec in glasilo OŠ Mislinja je pisal članke in prispevke o kulturi, športu in različnih družabnih dogodkih. Bil je tudi med zagovorniki rojstva samostojne Občine Mislinja, svetnik je bil že v prvem mandatu. Na prvi svečani seji Občine Mislinja je prejel bronasti grb Občine Mislinja. Od mladosti je bil tudi član kluba Organizacije združenih narodov (OZN). Kot podpredsednik Združenja borcev za vrednote NOB Občine Mislinja si že desetletja prizadeva za ohranitev vrednot našega narodnoosvobodilnega boja in resnične zgodovine, zato je prejel zlato plaketo ZZB NOB Slovenije. Že 40 let deluje v vrstah Rdečega križa Mislinja, lep čas pa predseduje tudi Območnemu združenju Rdečega križa Slovenj Gradec. Že četrti mandat je tudi v Svetu knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec, v tem času mu tudi predseduje. Je tudi aktiven član Demokratične stranke upokojencev (DeSUS), pred kratkim je za svoje delo prejel srebrno plaketo. Ob 36. Gozdnem teku in jubilejnem 15. teku za memorial Jožeta Tisnikarja je prejel plaketo Smučarskega kluba Smuk Mislinja.

Dolgoletno kulturno in družbeno delovanje Marijana Križaja je vsekakor pomembno vplivalo na razvoj občine ter tudi širše, hkrati pa je s svojim nesebičnim delom na tako raznolikih področjih v prid občank in občanov pripomogel tudi k promociji občine v širšem koroškem, pa tudi slovenskem prostoru.

Priznanje OBČINE MISLINJA

Albert Mirkac

Je prisoten v delovanju kraja in občine že vse svoje življenje. Od leta 1983 je ob službovanju kot revir-

ni gozdar aktivno sooblikoval idejo in sodeloval pri realizaciji o medsebojni povezavi cest v Završah, t. i. Šentviški križ, ki je pomenil povezavo nepovezanih cest med Legnarjem in Merzdovnikom (Jenina) ter ceste Zajamšek–Križan. Le-to se je potem nadaljevalo leta 1987 z izgradnjo ceste Jenina–Graška Gora. Od leta 1981 se je aktivno vključeval v politično in družbeno življenje ter v razne gradbene odbore (za izgradnjo telefonskih povezav ter vodovoda v Završah, za izgradnjo mrliške vežice pri cerkvi sv. Vida). Bil je ustanovni član in predsednik Kulturnega društva Završe. Med letoma 1998 in 2010 je bil član Vaške skupnosti Završe, v mandatu 2002–2006 pa član Občinskega sveta Občine Mislinja. Za njegovo požrtvovalno delo in prispevek k razvoju kraja in občine se mu dodeli priznanje Občine Mislinja.

Priznanje župana za prispevek na področju zdravstva v občini Mislinja

Špela Resnik, specialistka družinske medicine

Zaupanje v zdravstvo, sploh na področju družinske medicine, kjer kronično primanjkuje strokovnega kadra, je na nizki ravni. Tako je delo splošnega zdravnika in njegov odnos do obravnave pacientov, žal, prevečkrat časovno in birokratsko omejen in toliko bolj zahteven. Obdobje pandemije je pokazalo, kako pomembna je ob vsem tem tudi prilagoditev osebja na izredne razmere, kar je več kot uspelo ekipi zdravnice Špele Resnik, ki zaključuje svoje triletno delovanje v ambulanti Zdravstvene postaje v Mislinji.

Rojena Ljubljančanka se je po diplomi na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani leta 2002 najprej zaposlila v farmacevtskem podjetju. Nato je nadaljevala s sekundariatom in ga zaključila januarja 2006 ter prejela, takrat še obstoječo in veljavno, licenco za splošno medicino.

Februarja 2006 je pričela z delom v svoji prvi ambulanti, v Zdravstvenem domu Tržič, kjer je opravila tudi specializacijo iz družinske medicine. Po skoraj devetih letih jo je pot zanesla na Koroško, na Zdravstveno postajo Mežica, ki jo je zaradi neurejenih razmer zapustila po treh letih in maja 2017 pričela z delom v Mislinji. V mladem in zagnanem kolektivu so takoj našli skupni jezik in se odločili, da iz zaspane podeželske zdravstvene postaje naredijo bolj sodobno ambulanto, kjer bo glede na okoliščine po-

udarek na ambulantni diagnostiki in zagotavljanju čim več storitev znotraj občine. Ob polni podpori in pomoči Občine Mislinja in kolegice zdravnice Leonarde Pirmanšek je delo, po odzivih sodeč, uspelo. Skupno zagotavljanje zdravstvene oskrbe je predvsem starejšim prihranilo marsikatero pot, usklajenost delovanja obeh ambulant pa zagotovila kontinuiteto dela v občini.

Kako zelo močno se je zapisala v srca naših občank in občanov ter obratno, dokazuje tudi njen odziv na vprašanje, če smo na odločitev za odhod vplivali občani. Odgovarja, da nikakor ne, saj ima Mislinjo za svoj drugi dom, kjer je poleg čudovitih in strokovnih sodelavcev, ki so ji izkazovali vso podporo in zaupanje ter omogočali realizacijo njenih zamisli, spoznala tudi številne občane, ki so z znanjem in modrostmi razširili tudi njena obzorja. Trenutna pot jo vodi v smer izpopolnjevanja v drugačnih načinih (samo)zdravljenja. Po 19 letih delovanja v medicini ji uradna medicina ne nudi več zadovoljivih odgovorov, ali kot je dejala sama: "S pomočjo vseh, ki sem jih v teh letih spoznala, s pomočjo njihovega znanja, ki so si ga pridobili, ko so iskali pomoč in odgovore na svoje težave, sem ugotovila, da je človek več kot samo skupek celic. Je povezava duše, duha in telesa, zato je zdravljenje samo telesa nezadostno in velikokrat ne odpravi težav v celoti, ali pa se le-te ponovno vrnejo. Vaše zdravje (ali bolezen!) je odvisna od vas samih. Od vaših misli, besed in dejanj. Ko boste prenehali z iskanjem krivca za bolezen in tudi pomoči od zunaj, se bo vaše zdravljenje šele prav začelo. Kajti vaše telo je čudovito popolno, kot je popolna tudi njegova moč samozdravljenja. A kot je rekel Einstein, da problema ne moremo rešiti na isti stopnji, kot je nastal, je za ozdravljenje potrebna sprememba pogleda na samega sebe in svet okoli nas."

S to pomenljivo mislijo se za velik doprinos na področju lokalnega zdravstvenega sistema, ki je največkrat odvisen predvsem od osebnosti lečečega zdravnika, zdravnici Špeli Resnik iskreno zahvaljujemo in želimo čim bolj uspešno nadaljnjo pot. Morda jo ta nekoč spet ponese v naše kraje.

Priznanje župana mlademu doktorandu

Rok Pajer

Mladi doktor znanosti elektrotehnike je septembra 2020 postal 32-letni Dovžančan Rok Pajer. V okviru doktorske disertacije Emulacija dinamične karakteristike baterije z vodenjem večvejnega stikalnega pretvornika pod mentorstvom doc. dr. Mirana Rodiča in somentorstvom doc. dr. Amorja Chowdhuryja, je bila razvita strojna in programska oprema, ki ju lahko uporabimo v postopkih testiranja baterijsko napajanih sistemov. Predlagana metoda razvoja emulacijskega sistema ter algoritmov vodenja je namenjena emulaciji baterije, vendar jo je možno razširiti še za emulacijo drugih tipov električnih virov, npr. gorivnih celic, s čimer je uporabna predvsem v razvoju komponent za električna vozila. Trenutno je na trgu dostopnih bolj malo emulatorjev elektronskih virov, ki bi omogočali natančno emulacije impedance, zato lahko z uporabo predlaganih metod razvijemo nove izdelke z visoko dodano vrednostjo.

Rok Pajer je po končani Gimnaziji Slovenj Gradec (evropski oddelek) študij nadaljeval na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko (FERI), Univerze v Mariboru, elektrotehnika, smer Avtomatika in robotika, najprej na prvi bolonjski stopnji, nato še na drugi. Najbolj ga je zanimalo področje energetske elektronike, na katerem je diplomiral, magistriral in nato še doktoriral. Vedno ga je zanimalo, kako pridobljena znanja uporabiti v praksi, zato je med študijem občasno delal v dveh podjetjih, ki se ukvarjata z razvojem elektronike in programiranjem. Po končani 2. stopnji študija se je zaposlil v podjetju Margento, R&D, d. o. o., Maribor, kjer redno dela že 6 let, na področju razvoja vgrajenih sistemov. Po enem letu dela je vpisal doktorski študij, smer Elektrotehnika, ki ga je izvajal poleg službe. V okviru študija je raziskoval področje baterij, brezžičnega polnjenja in električnih pretvornikov, ki se uporabljajo v električnih vozilih. Spoznal je, koliko truda je bilo potrebnega, da smo prišli do znanja, ki ga podajajo v šolah ter omogoča napredek in boljše življenje. Čeprav je doktorski študij poleg redne službe lahko precej naporen, so prednost pridobljene delovne izkušnje in realen pogled na svet, v roki z akademskim pristopom reševanja problemov. Trenutno v resno raziskovalno delo ni vpet, mu pa ne zmanjka občasnih zanimivih projektov, ki si jih najde sam, ali pa mu jih prinesejo prijatelji. Z veseljem pomaga, če lahko, saj na ta način potrjuje, da je namen znanosti in inženirstva služiti ljudem. V prostem času rad kolesari in igra kitaro.

Priznanje župana

Odbojkarski klub Mislinja

Uvrstitev v prvo odbojkarsko ligo se je odbojkarjem ekipe Odbojkarskega kluba Mislinja preteklo sezono za las izmuznila, saj so bile tekme zaradi epidemije prekinjene le tri kroge pred koncem. Zato so igralci in trenerja v sezono 2020/21 vstopili samozavestno in z jasnim ciljem – osvojitvijo prvega mesta v 2. državni odbojkarski ligi.

Čeprav je bilo tekmovanje zaradi "koronarazmer" edinstveno (brez gledalcev, redna testiranja, prestavljene tekme), urnik tekmovanj pa zelo zgoščen, saj sta bili v drugi polovici sezone tudi po dve tekmi na teden, so fantje igrali sigurno in odgovorno, gnala pa jih je predvsem močna želja po napredovanju. Ničkolikokrat

so na igrišču pustili srce in z borbeno igro v obrambi ter požrtvovalnostjo slehernega igralca na igrišču in ob njem dokazovali, da je njihovo mesto na vrhu lestvice. Ko so v predzadnji tekmi prvenstva premagali ekipo Calcita Kamnik 2, so bili na vrhu. Zadnja tekma proti Murski Soboti je

bila le še formalnost in slavje se je lahko začelo.

Ob uspehu članske ekipe moramo izpostaviti tudi ekipo mladincev, ki je zasedla 9. mesto v Sloveniji, in ekipo dečkov – mala odbojka, ki se je uvrstila na finalni turnir štirih ekip v Sloveniji.

Župan Občine Mislinja ekipi Korvolley podeljuje priznanje za odlične športne dosežke in napredovanje v 1. B državno odbojkarsko ligo.

Priznanje župana

Smučarski klub SMUK Mislinja

Športna aktivnost in športna društva v občini Mislinja se lahko pohvalijo s številnimi dosežki, dogodki, lokalnimi in regionalnimi tekmovanji, pa tudi z uspešnimi tekmovalkami in tekmovalci. Tradicija, zagretost in predvsem trud, ki so vloženi v športno aktivnost, so vidni v rezultatih in v izjemnih jubilejih. Takšen visok jubilej letos praznuje Gozdni tek, ki se v Mislinji organizira že kar 40 let! Gozdni tek vsako leto v Mislinjo privabi številne tekmovalce in gledalce, predvsem pa kot dolgoletna tradicija predstavlja velik ponos tako organizatorjev teka kot tudi občine. O zgodovini in pa tudi o prihodnosti tega športnega, prav tako pa tudi družbenega dogodka, smo se pogovarjali z dolgoletnim predsednikom SMUK-a in enim izmed organizatorjev Gozdnega teka Stanislavom Mencingerjem.

Gozdni tek je bil pred štirideseti-mi leti prvič organiziran pod okriljem TVD Partizan. Člani društva so tako leta 1981 priredili prvo tekaško tekmovanje, ki je skozi svojo bogato tradicijo na vsakoletni ravni tekačem ponudilo zanimiv izziv. Kot se spominja Stanislav Mencinger, je idejo za prvi tek v Mislinji v samem začetku izrazil Ivan Urbancl, ki je takratnemu predsedniku TVD Partizan dr. Stanku Stoporku predstavil idejo o pripravi teka v domači Mislinji. Stoporko se je z idejo strinjal in v društvu so nemudoma pričeli z organizacijo. Od začetka je bilo v pripravi prvega teka največje vprašanje, kako pritegniti čim več tekmovalcev. Tukaj je na pomoč vskočil Stane Rozman, ki je povabil in pripeljal veliko izkušenih tekačev iz Celja in drugih krajev. Od začetka

se je tako Gozdnega teka udeleževalo okoli 30 tekmovalcev.

Leta 1993 je vodenje Partizana, po smrti dr. Stoporka, prevzel Viktor Sušec. Takrat se je TVD Partizan tudi preimenoval v ŠD Mislinja. V času ŠD Mislinja je Gozdni tek z vsakim letom postajal bolj znan in privabil več tekmovalcev in tudi gledalcev.

V letu 1996 so člani alpske sekcije ŠD Mislinja izrazili željo, da bi ustanovili svoje lastno društvo. Tako je nastal SMUK (Smučarski klub Smuk Mislinja), ki je že ob ustanovitvi prevzel Gozdni tek, v okviru poletnih aktivnosti smučarskega kluba. Kot je povedal Mencinger, sta bila delo in organizacija Gozdnega teka vedno prostovoljna. Pomagali so vsi člani društva, prav tako druga društva in organizacije ter občani Mislinje. Med drugim je potrebno omeniti tudi Občino Mislinja, ki je pri organizaciji gozdnega teka sodelovala že od samega začetka.

Ravno tako pa se je leta 1996 Gozdnemu teku pridružilo večje število tekmovalcev. Na teku so začeli poleg lokalnih tekačev tekmovati tudi tekači iz tekaške sekcije Gorenja, tako da je skupno število tekmovalcev preseglo 50 ljudi. Jubilejni 40. Gozdni tek bo pod okriljem SMUK-a potekal že 25. leto. Gozdni tek pa se je skozi leta spreminjal tudi v obliki in v samem teku. Na prvem Gozdnem teku so tekmovalci tekmovali na 20 km dolgi progi. Čez nekaj časa so glavni tek skrajšali na 10 km, da bi privabili več tekačev. Sicer sta v sklopu Gozdnega teka v zadnjih letih organizirana tudi tek na 5 km dolgi progi in tek za otroke.

Ko je Gozdni tek prevzel SMUK, sta kot pokrovitelja dogodka vskočila umetnika Stanislava Lušnic Arsovska in Jože Tisnikar. Skupaj sta pripravljala umetniška dela, ki so bila nato podeljena zmagovalcem teka. Po smrti Tisnikarja je obe nagradi (likovno delo za zmagovalko in zmagovalca) začela pripravljati Arsovska.

Nagrade so zmagovalcem teka pod okriljem SMUK-a podeljevali ves čas, na pobudo Stanislave Lušnic Arsovske pa se je pričela tudi organizacija Tisnikarjevega memoriala. Tako so leta 2003 pri SMUK-u v sklopu Gozdnega teka pričeli prirejati tudi

Tisnikarjev memorial, tek v spomin na Jožeta Tisnikarja. Letos bo tako potekal že 18. memorial.

Pomemben dogodek za razvoj in prepoznavnost Gozdnega teka pa je pridružitev Štajersko-koroškemu pokalu. Tek v Mislinji se je pokalu pridružil leta 2000. Tekači v sklopu pokala zbirajo točke na različnih tekih po regiji, konec sezone pa je izbran zmagovalec z največ točkami. Mislinjski Gozdni tek sicer med tekači velja za enega izmed bolj napornih tekov, ravno zaradi razgibanega terena in vzpona, ki ga morajo tekmovalci premagati.

Kako pa izgleda Gozdni tek danes?

Pri pripravi Gozdnega tega dandanes sodeluje okoli 50 ljudi, ki ta pomemben dogodek prirejajo prostovoljno. V samem začetku Gozdnega teka je organizacijo prevzelo le okoli 10 ljudi. Mencinger nas je opomnil, da je organizacija teka, ravno tako pa vso delo in trud, ki so vloženi v tek, popolnoma prostovoljni. Vsi, ki pomagajo z delom, to delajo iz veselja in pripadnosti. Želje organizatorjev, društva SMUK, so potemtakem jasne. Pri SMUK-u si želijo nadaljevati z organizacijo Gozdnega teka, na samo tekmovanje pa želijo privabiti čim več ljudi in tekačev. Ravno tako si želijo, da bi tek v Mislinji privabil tudi tekmovalce iz tujine. Kot nam je povedal Mencinger, si organizatorji želijo tekmovanje čimprej ponovno organizirati v normalnih pogojih. Gozdni tek je skozi leta postal viden element dogajanja v Mislinji, tako da lahko s ponosom predstavlja in promovira naš kraj, ravno tako pa promovira društvo SMUK. Lanskega 39. Gozdnega teka se je kljub izrednim razmeram zaradi koronavirusa udeležilo rekordno število ljudi. Teka se je udeležilo kar 95 odraslih tekačev in 58 otrok, ki so tekmovali v kategorijah 5 in 10 km za odrasle, ter 300, 600 in 1500 m za otroke.

Seveda pa moramo nekaj besed nameniti tudi jubilejnemu 40. Gozdnemu teku. Skozi skoraj vsa leta tradicije tega dogodka je kot tekmovalka sodelovala Kazimira Lužnik. Poleg nje so se med znane tekače na Gozdnem teku iz Mislinje uvrstili mnogi: Slava Poznič, Viktor Buč, Milan Zupanc in Milena Pogladič. Ob jubilejnem teku bo SMUK podeljeval nagrade za dolgoletno sodelovanje na Gozdnem teku. Sicer bo letošnji tek zaradi epidemije koronavirusa potekal v okrnjeni obliki in bo njegova izvedba močno zaznamovana in otežena. Karantena in ukrepi na področju javnega druženja so močno vplivali na načrte, ki so bili postavljeni pred časom koronavirusa, a izkazalo se je, da se bodo organizatorji kljub določenim dvomom in oviram, vseeno izkazali in tek izpeljali. Vsekakor si tako organizatorji kot pa tudi mi, občani, želimo, da bi Gozdni tek lahko ponovno potekal v normalnih pogojih.

Letošnji Gozdni tek bo potekal 20. 6. z začetkom ob 10. uri. Vabljeni!

Žiga Šilak

SLOVENIJA 30

OBČINA MISLINJA

30 LET

SAMOSTOJNE REPUBLIKE SLOVENIJE

Spoštovani!

Ob prazniku občine Mislinja bo v soboto, 26. junija 2021, ob 10. uri v veliki dvorani PC Lopan, Šolska cesta 55, Mislinja

svečana seja Občinskega sveta Občine Mislinja

s kratkim kulturnim programom, na kateri bomo podelili občinska priznanja za leto 2021 in priznanja na področju športa za leto 2020.

Bojan Borovnik, župan občine Mislinja

Zlate petke 2021

Učenci so imeli vsa leta šolanja povprečje zaključenih ocen 4,5 ali več. Bili so zelo dejavni na različnih področjih v šoli in izven. Pri tem so dosegali odlične rezultate. Med temi izpostavljamo najvišja priznanja na regijskem in državnem nivoju.

Leja Pačnik, 9. a

Tekmovanja iz znanja:
- državno
  - srebrno priznanje (Vesela šola – 7. razred)

"Če si srečen s tem, kar počneš, ti nihče ne more reči, da nisi uspešen."

Tinkara Andrejc, 9. a

"Zaklad je pot, po kateri hodiš in ne kraj, kamor si namenjen."

Lenart Čas, 9. a

"Domišljija je nekaj, v kar lahko pobegnemo in to je njena slava."

Julija Špegel, 9. a

*"**Ne** živi v preteklosti, **ne** sanjaj o prihodnosti, **osredotoči se** na sedanjost."*

Maksim Stoviček, 9. a

Tekmovanja iz znanja:
- državno
  - bronasto priznanje (Tekmovanje v znanju angleščine – 7. razred)
  - srebrno priznanje (Logika – 8. razred)
  - srebrno priznanje (Razvedrilna matematika – 9. razred)
  - 2. mesto (Kaj veš o prometu? – 7. razred)

"Delaj to, v kar verjameš."

Elena Izabela Planinšec, 9. a

Tekmovanja iz znanja:
- regijsko
  - srebrno priznanje (Cankarjevo tekmovanje – 8. razred)
- državno
  - srebrno priznanje (Cankarjevo tekmovanje – 9. razred)

"Bodi to kar si, vse drugo je že zasedeno." (Oscar Wilde)

Aljaž Bežan, 9. b

Tekmovanja iz znanja:
- državno
  - srebrno priznanje (Vegovo tekmovanje (MAT) – 7. razred)
  - srebrno priznanje (Stefanovo priznanje (FIZ) – 9. razred)

"Če vemo, kaj hočemo, nam bo uspelo."

Deja Šertel, 9. b

Tekmovanja iz znanja:
- državno
  - srebrno priznanje (Vesela šola – 9. razred)
  - bronasto priznanje (Tekmovanje v znanju angleščine – 7. razred)

"Če v zadnjem letu ne bi bilo učenja na daljavo, najverjetneje ne bi stala tukaj."

Jan Jamnikar, 9. b

"Vsak poraz naj bo za nas spodbuda za vztrajno pot naprej do končnega uspeha."

Živa Lušnic, 9. b

Tekmovanja iz znanja:
- državno
  - srebrno priznanje (Vesela šola – 9. razred)
  - zlato priznanje (Proteusovo tekmovanje (BIO) – 9. razred)
  - srebrno priznanje (Tekmovanje v znanju o sladkorni bolezni – 9. razred)
  - bronasto priznanje (Tekmovanje v znanju angleščine – 7. razred)
  - srebrno priznanje (Tekmovanje v znanju angleščine – 9. razred)

"Včasih se rušiš, ko se gradiš."

Rok Marzidovšek, 9. b

Tekmovanja iz znanja:
- državno
  - srebrno priznanje (Vegovo tekmovanje (MAT) – 7. razred)
  - srebrno priznanje (Stefanovo priznanje (FIZ) – 9. razred)

"Edini način, da delo opraviš izjemno, je, da delaš to, kar si sam želiš."

Priznanja na področju športa za leto 2020

Občina Mislinja že od leta 2013 podeljuje priznanja na področju športa najzaslužnejšim športnikom za dosežke in afirmacijo športa, amaterskim športnim delavcem in športnim društvom za uspešno delovanje ter trenerjem za trenersko in strokovno delo. V marčevski številki občinskega glasila Naša občina 2021 je bil objavljen javni razpis za podelitev priznanj na področju športa za leto 2020. Komisija, ki jo je imenoval župan, je pregledala in ocenila vse predloge in oblikovala predlog podelitve priznanj, ki ga je potrdil župan.

Vsem prejemnikom športnih priznanj iskreno čestitamo.

Športnica leta 2020 v mladinski kategoriji:

Jerneja Bred

Jerneja Brecl je članica SSK Mislinja. Že vrsto let je članica mladinske ženske reprezentance in tudi članske ženske reprezentance Republike Slovenije v smučarskih skokih. Jerneja se je že večkrat uvrstila na svetovna prvenstva, tako v mladinski kot tudi v članski kategoriji. Je dobitnica številnih medalj in je dosegla nekaj zavidljivih uvrstitev na mednarodnih tekmovanjih. Med največje sodijo rezultati svetovnega pokala, in sicer je v Saporu 12. 1. 2020 dosegla 32. mesto, v Zau 17. 1. 2020 prav tako 32. mesto ter 18. 5. 2020 5. mesto ekipno. V Lillehammerju je dosegla 32. in 29. mesto, v Ramsauu pa 31. mesto. Na mladinskem svetovnem prvenstvu v Lahtiju je dosegla 10. mesto na mali skakalnici ter 2. mesto ekipno in 3. mesto v 'mix teamu'. Na poletnem Grand Prix Frenstad je bila na 8. mestu. Na državnem prvenstvu v Ljubnem ob Savinji je dosegla 1. mesto v mladinski konkurenci do 20 let. Zelo uspešna je bila tudi na državnem prvenstvu v Planici, kjer je med članicami dosegla odlično 3. mesto.

Priznanje za tekmovalne uspehe v športu za leto 2020

Gašper Bred

Gašper Brecl uspešno tekmuje za Smučarsko skakalni klub Mislinja. Njegova športna opredelitev je nordijska kombinacija. Športno panogo smučarski skoki in nordijsko kombinacijo Ministrstvo za šolstvo in šport za leto 2020 uvršča v drugi (2.) razred. V individualnih športih ta športna zvrst tekmuje v nacionalni panožni zvezi, pa tudi na največjih evropskih, svetovnih tekmovanjih in na olimpijskih igrah. Največji uspeh v letu 2020, 2. mesto, je dosegel na državnem prvenstvu v Planici, na kontinentalnem prvenstvu v Oberwiesenthalu 29. mesto, v Planici 19. in 23. mesto, v Eisenerzu 18. in 21. mesto ter v Nizhniy Tagilu 15. in 18. mesto.

Priznanje za tekmovalne uspehe v športu za leto 2020

Anže Bred

Anže Brecl je v letu 2020 dosegel odlične rezultate v disciplinah smučarski skoki in nordijska kombinacija ter se uvrstil na državno prvenstvo v Kranju, kjer je v nordijski kombinaciji dosegel 3. mesto med dečki do 12 let in 2. mesto med dečki do 13 let. Prav tako je med dečki do 12 let osvojil 2. mesto na pokalu Slovenije. Nastopal je tudi med starejšimi vrstniki, v kategoriji dečki do 14 let v Ljubljani in dosegel 3. mesto. V skupnem seštevku je tako med dečki do 12 let dosegel odlično 3. mesto.

Njegovi uspehi segajo tudi na področje smučarskih skokov, saj je na regijskem tekmovanju v Mislinji med dečki do 13 let zasedel 3. mesto.

Mark Kreže

Mark Kreže je v preteklem letu dosegel odlične rezultate v disciplini nordijska kombinacija.

Na državnem prvenstvu v nordijski kombinaciji v Kranju je postal državni prvak med dečki do 12. let in osvojil 3. mesto med dečki do 13. let. Na prvenstvu za pokal Cockta v Žireh je v nordijski kombinaciji dosegel odlično 3. mesto med dečki do 12. let. Med starejšimi vrstniki je na državnem prvenstvu v kategoriji dečki do 14. let v Žireh je dosegel odlično 3. mesto, ter na pokalu Cockta v Tržiču 3. mesto.

Liam Magdič

Liam Magdič je v preteklem letu dosegel odlične rezultate v disciplini nordijska kombinacija. Na državnem prvenstvu v Kranju je med dečki do 13. let osvojil 2. mesto. Prav tako pa je na tekmovanju za pokal Slovenije med dečki do 12. let skupno dosegel 2. mesto.

Anamaria Cvikl

Anamaria Cvikl je športno pot začela v Strelskem društvu Dolič 18. 12. 2017. Od osnovnošolke in kategorije mlajše deklice je v slabih treh letih napredovala v kategorijo starejših de-

klic in v trenutno kategorijo kadetinj. Anamaria se je z neutrudnim delom in strastjo do strelskega športa prelevila iz popolnoma neizkušene začetnice v izkušeno strelko, saj se danes uvršča v sam vrh strelk v Sloveniji v svoji kategoriji, izkazala pa se je že na mednarodnih tekmovanjih.

V sezoni 2019/2020 se je kot kadetinja z zračno puško začela uvrščati vedno višje in na posameznem tekmovanju 2. slovenske lige osvojila 1. mesto. Ravno v tej ligi je z zadnjim nastopom ogrozila do takrat nepremagljivo Kajo Mencinger in ji skorajda 'ukradla' skupinsko zmago. Osvojila je skupno 2. mesto, kar je bil zelo obetaven začetek za mlado kadetinjo.

Tudi v nadaljevanju v državni kadetski ligi je bila iz nastopa v nastop boljša ter na koncu šestih tekmovanj osvojila odlično 3. mesto. Na regijskem prvenstvu je bila že drugič nepremagljiva in domov suvereno odnesla naslov regijske prvakinje.

Seveda si je želela še več in se zaradi odličnih rezultatov udeležila tudi mednarodnih tekmovanj. Prvi dan na mednarodnem tekmovanju v Rušah je najprej osvojila 34. mesto v višji kategoriji članice, kasneje še 17. mesto v višji kategoriji mladinke. Drugi dan, v še večji konkurenci, je v kategoriji članice osvojila 43. mesto med velikimi evropskimi strelskimi imeni.

Vsekakor je bil vrhunec njene zadnje zaključene sezone osvojitev 2. mesta na državnem prvenstvu v Črenšovcih 20. 9. 2020. Sicer je po prvih treh serijah kazalo na veliko slabši rezultat, vendar se je Anamaria na koncu znala zbrati in je z rekordno serijo dneva 104,3 kroga ogrozila celo 1. mesto takratne, že drugič državne prvakinje in reprezentantke Slovenije.

Kaja Mencinger

Že leta 2012 je takrat 8-letna Kaja začela strelsko pot v Strelskem društvu Dolič. V teh skoraj devetih letih so bili tako vzponi kot padci, a je vedno našla nov zagon in vzpodbudo v treningih in dobrih rezultatih. Tako je bilo tudi lani konec strelske sezone, ki pa na žalost ni bila zaključena povsem po pričakovanjih. Kaja je bila sicer v vsej sezoni v samem vrhu tekmovalnih uspehov v kategoriji kadetinje, saj je na najvišjih tekmovanjih državnega ranga dosegala same lepe uvrstitve. Najslabši rezultat 4. mesto, enkrat 3. in kar štirikrat 2. mesto so v slovenski kadetski državni ligi nazadnje zadostovali, da je osvojila končno 2. mesto med posameznicami.

Odlično je tekmovala tudi v drugih kategorijah, saj je v 2. slovenski članski ligi dosegla 1. mesto med posameznicami pred 2. uvrščeno, prav tako članico SD Dolič, Anamario Cvikl. Tudi na regijskem prvenstvu je bila odlična, saj je osvojila 2. mesto v svoji kategoriji. Prav tako je bila uspešna na šolskem področnem tekmovanju v Velenju, kjer je z osebnim rekordom gladko premagala vso konkurenco.

V sezoni 2020 je začela s prvimi mednarodnimi tekmovanji na ravni mladinskih in celo članskih kategorij. Tako je v Rušah na velikem mednarodnem tekmovanju prvi dan osvojila 35. mesto v višji članski in kasneje

še 18. mesto v višji mladinski konkurenci. Tudi drugi dan je bil za Kajo v članskih vrstah uspešen, saj je osvojila 45. mesto med največjimi evropskimi strelskimi imeni.

Potem pa je svetovna epidemija pokazala zobe tudi v Sloveniji in posledično v športu. Od marca do septembra 2020 ni bilo mogoče normalno, redno trenirati in po sprostitvi ukrepov je bilo absolutno premalo časa za dobre in kvalitetne treninge, zato tudi na zadnjem državnem tekmovanju v letu, državnem prvenstvu 2020, ni bilo vrhunskega uspeha, je pa bilo 9. mesto med 30 najboljšimi kadetinjami Slovenije vseeno soliden rezultat.

Teja Mencinger

Teja Mencinger se je klubu pridružila leta 2018. Po nekaj uvodnih treningih je pokazala, da ima velik potencial. Že v uvodni sezoni je na regijskem nivoju dosegala odlične rezultate. Tudi na uvodnih državnih prvenstvih je pokazala talent in se v letih 2018 in 2019 uvrstila na 10. in 11. mesto.

Teja je v strelsko sezono 2019/2020 vstopila z velikimi pričakovanji, saj je, sodeč po rezultatih na treningih, sodila v sam slovenski vrh. V izjemno hudi konkurenci je na regijski ligi s prvima dvema tekmama dokazala, da sodi na zmagovalni oder, saj je obakrat dosegla 3. mesto. Sezona se je nadaljevala in regijsko ligo je končala na skupnem 4. mestu. Na regijskem prvenstvu OŠ, ki je potekalo v Velenju, je z rezultatom 174 krogov dosegla 2. mesto in s tem postala šolska regijska podprvakinja. Z rezultatom je veliko prispevala k ekipnemu uspehu, saj so učenci OP Mislinja postali regijski prvaki. Na regijskem prvenstvu v Hrastniku je imela nekaj težav z orožjem, dosegla je nekoliko slabši rezultat (168 krogov), kar je kljub temu zadostovalo za 3. mesto. Na državnem tekmovanju je Teja pokazala odlično pripravljenost in dosegla naslov državne podprvakinje.

Priznanje za tekmovalne uspehe v športu – športniki do 15 let

Jure Glažar

Jure Glažar ima kljub mladosti že ogromno vrhunskih tekmovalnih uspehov. V Strelskem društvu Dolič tekmuje že 6 let. V tem času se je nabralo veliko vzponov in padcev, v zadnjih sezonah pa ga konstantna vrhunska forma na tekmovanjih uvršča v sam slovenski vrh športnega strelstva v kategoriji mlajši dečki.

Jure je strelsko sezono 2019/2020 začel na vrhunskem nivoju, saj je na regijskem ligaškem tekmovanju nizal odlične rezultate in zmagal na prav vseh ligaških kolih ter tako suvereno prišel do skupne zmage v regijski ligi. Z odlično formo je nadaljeval, saj je v svoji konkurenci suvereno zmagal tudi na področnem šolskem prvenstvu in z rezultatom 176 krogov postal področni OŠ regijski prvak. Pred koncem sezone smo nestrpno čakali le še zadnji dve najpomembnejši tekmovanji v sezoni. Najprej je bilo na vrsti regijsko prvenstvo za mlajše kategorije, ki je potekalo v Hrastniku. Jure je obdržal odlično formo in z rezultatom 176 krogov zmagal ter postal regijski prvak v kategoriji mlajši dečki. Pred zaključkom sezone je bilo le še najpomembnejše tekmovanje, in sicer državno prvenstvo. Zaradi izbruha koronavirusa in ukrepov NIJZ je bil spomladanski termin državnega prvenstva odpovedan oz. prestavljen na jesenski del. V poletnem času zaradi ukrepov ni bilo dovoljeno izvajati treningov za mlajše kategorije, zato je šel Jure na najpomembnejšo tekmovanje v sezoni zgolj z enim treningom. Pomankanje treningov se je več kot očitno poznalo, saj je Jure na državnem prvenstvu dosegel rezultat 172 krogov, kar je bil njegov najslabši rezultat v sezoni, a je kljub temu dosegel odlično 5. mesto. Z rezultatom je prispeval glavni delež, da so naši tekmovalci postali ekipni državni prvaki v kategoriji mlajši dečki.

Priznanje za tekmovalne uspehe v športu – ekipa mlajši dečki

Ekipa Strelskega društva Dolič –

mlajši dečki v sestavi: Jure Glažar, Anže Jakopič, Tjan Jakob

Najmlajša ekipa v sestavi Jure Glažar, Anže Jakopič in Tjan Jakob je skozi celotno sezono nizala zelo dobre rezultate, pravzaprav so bili na vseh ligaških tekmovanjih v samem vrhu.

Zaradi odličnih rezultatov so naši najmlajši strelci veliko pričakovali tudi od ekipnega tekmovanja na državnem in regijskem prvenstvu. Konkurenca je predvsem na državnem prvenstvu veliko močnejša in za majhno društvo,

kot je Strelsko društvo Dolič, je vsaka uvrstitev med najboljših 5 velik uspeh.

Najprej je bilo na vrsti regijsko prvenstvo, ki je potekalo v Hrastniku, na katerem so naši tekmovalci kljub nekaj napakam dosegli zmago in s tem naslov ekipnih regijskih prvakov. Na vrsti je bilo le še državno prvenstvo, ki je potekalo v Črenšovcih. Tudi na državnem prvenstvu se je pomanjkanje treninga še kako poznalo, a vendarle so se naši tekmovalci zbrali in pokazali, da res sodijo v sam slovenski vrh. V kategoriji mlajši dečki so z odličnim ekipnim rezultatom prišli do zmage in do naslova ekipnih državnih prvakov v kategoriji mlajši dečki.

Priznanje za trenersko in strokovno delo

David Čuk

David Čuk, Dolenjec iz Kostanjevice na Krki, od leta 2014 živi na Koroškem, kamor sta ga pripeljali ljubezen in želja po ponovnem igranju odbojke na najvišjem nivoju v Sloveniji. Od leta 2016 je igralec članske ekipe ter trener mlajših selekcij moške in ženske ekipe Korvolley Mislinja.

Odbojko je začel trenirati v Odbojkarskem klubu Kostanjevica na Krki. Tamkajšnji učitelj in učitelj iz sosedne osnovne šole sta se odločila, da ustanovita omenjeni klub. Po že

nekaj mesecih treniranja je bil povabljen v regijsko reprezentanco, s katero so postali državni prvaki. Tam ga je opazil trener iz Moškega odbojkarskega kluba Krka iz Novega mesta in ga povabil v njihov klub. Ker je srednjo šolo obiskoval v Novem mestu in videl možnost dolgoročnega napredka v odbojkarski igri, je sprejel povabilo in prestopil v Krko. Tam je odigral šest sezon. Leta 2014 se je odločil za selitev v Slovenj Gradec in igranje pri ravenskem prvoligašu Fužinarju. Izmed igralskih uspehov so najbolj odmevni sledeči: leta 2016 je bil s soigralcem Tomom Smrketom članski državni podprvak v odbojki na mivki, kar mu je tudi prineslo vstopnico za najmočnejši turnir na mivki pri nas Ljubljana Beach Volley Challenge. Izpostavimo lahko še: 2. mesto DP – mladinci, državni šolski prvak na mivki, državni šolski podprvak v dvorani, 3. mesto na Cornacchia World Cup v Italiji, 2. mesto na United World Games v Avstriji, 3. mesto na DP v odbojki na snegu.

Ker pa ni imel želje le po igranju, temveč tudi po prenašanju znanja na mlajše, je leta 2015 sprejel povabilo mislinjskega kluba, ki je bil dobro organiziran, predvsem pa je imel uspehe z mlajšimi kategorijami, tako v moški kot tudi ženski konkurenci. V mislinjskem klubu je videl priložnost, da se uči dela z mladimi od že uveljavljenih trenerjev, zato se je takoj odločil za izobraževanje na tem področju in opravil strokovni izpit 1. stopnje za odbojko in odbojko sede.

Trenutno vodi ekipe od male odbojke pa do članic in navdušuje mlade za ta šport.

V relativno kratkem času v mislinjskem klubu je tudi kot trener pripomogel k uspehom mislinjske odbojke. Izpostavimo lahko, da je popeljal ekipo do finalnega turnirja kadetov, dosegel 4. mesto na International Children's Games v Rusiji in pomagal članski moški ekipi do napredovanja v 2. državno odbojkarsko ligo. Njegovo dobro delo se kaže tudi v tem, da je skoraj polovica igralcev, tako pri članih kot članicah, prišla izpod njegovih rok.

Zaradi vsega naštetega in za nadaljnjo spodbudo predlagamo Davida Čuka za priznanje za trenersko in strokovno delo na področju športa v letu 2020.

naša občina

Investicije v letu 2021

Ob koncu minulega leta smo zaključili z obnovo dela lokalne ceste Zg. Dovže–J. Seča–Turičnik v dolžini nekaj manj kot 600 m ter sanirali lokalno cesto Šentlenart–Zlodej–V. graben, od kmetije Pačnik do kmetije Požeg, in sicer v dolžini 1,8 km. Poleg rekonstrukcije vozišča so bili sanirani cestni usadi in plazovi. Del sredstev na omenjenih cestah smo pridobili iz sanacijskega programa za odpravo naravnih nesreč po neurjih.

V mesecu juniju bomo začeli s sanacijo obzidja sv. Vid v Završah. Obzidje, ki je kulturni spomenik, je nujno potrebno obnove, za ta namen pa imamo odobrena sredstva Ministrstva za kulturo, in sicer v višini 50 % upravičenih stroškov. Dolžina zidu je okoli 110 m.

Prav tako je v juniju v načrtu začetek gradbenih del na projektu Vaško jedro Šentilj. Poleg novega mostu preko potoka Brložnica in vodnogospodarske ureditve je v načrtu tudi prometna ureditev območja. Projekt

LC Šentlenart–Zlodej–V. graben (Paka, Tolsti vrh)

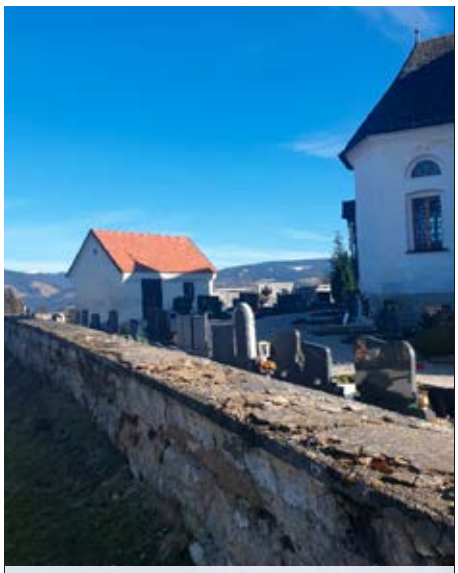

Obzidje okoli pokopališča pri sv. Vidu v Završah

sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

V teku so dela na lokalni cesti Gornji Dolič–Završe–Gr. Gora, kjer bo posodobljen in asfaltiran skoraj 900 m dolg odsek. Investicija bo zaključena v poletnih mesecih letošnjega leta.

Poleg omenjenih infrastrukturnih projektov so v letošnjem letu predvideni tudi začetek rekonstrukcij gozdnih cest, kjer je prav tako predvideno sofinanciranje EU; prestavitev knjižnice – Kulturni hram Mislinja; sanacija plazu na lokalni cesti pri pokopališču v Gornjem Doliču (Šentflorjan); obnova odseka na LC Šentlenart–Zlodej–V. Graben (povezava z Občino Vitanje). Tudi letos bo na podlagi vlog občanov občina sofinancirala asfaltiranje javnih cest v občini.

Od Ministrstva za okolje in prostor pričakujemo oz. upamo na pridobitev sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč po neurjih v lanskem letu, v zaključni fazi so projektna dokumentacija in pridobitev gradbenega dovoljenja za kolesarsko pot Huda luknja, projekt prenove osnovnošolske kuhinje, idejna zasnova novega gasilskega doma in še vrsta manjših, a prav tako pomembnih projektov.

Boris Kamenik

Prenova Kulturnega doma Šentilj – javne sanitarije

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Ureditev Vaškega jedra Šentilj sofinancira EKSRP.

Zgornje Dovže

Rekonstrukcija LC v Završah

naša občina

Prostovoljstvu prijazna občina

Čas epidemije je pokazal, da so močno vezivo naše lokalne skupnosti prostovoljci. Za sistematično spodbujanje prostovoljstva in zagotavljanje podpore delovanju prostovoljskih organizacij, soustvarjanje pozitivne družbene vrednosti prostovoljstva v lokalni skupnosti in promocijo prostovoljstva z lastnim zgledom vodstev občin je na dan prostovoljstva, 18. maja 2021, naziv Prostovoljstvu prijazna občina ponovno potrdilo 25 slovenskih občin. Za aktivno spodbujanje prostovoljstva občanov in podporo delovanju prostovoljcev in prostovoljskih organizacij pa je naziv Prostovoljstvu prijazno mesto prvič pridobilo 11 občin.

Občina Mislinja je naziv prejela za podporo prostovoljskim organizacijam z brezplačnim najemom prostorov in promocijo prostovoljstva, sodelovanje pri večjih prostovoljskih akcijah, kot sta razdeljevanje viškov hrane in brezplačni prevozi za starejše in gibalno ovirane, zahvalo prostovoljcem in vključevanje župana in zaposlenih v občinski upravi v prostovoljske aktivnosti.

Aktivno prostovoljstvo smo začeli v letu 2017, ko smo skupaj z Zvezo Lions klubov speljali projekt razdelilnice viškov hrane. V razdelilnici deluje 14 prostovoljcev, ki razdeljujejo hrano po seznamu, ki jim ga pripravimo na občini.

S 1. julijem 2019 smo vozilo, ki je bilo namenjeno uporabi občinske uprave, namenili za brezplačne prevoze starejših in gibalno oviranih. Poimenovali smo ga Mislinjčan. Mislinjčana vozi 15 prostovoljcev.

Smo ena izmed 36 občin, ki smo prejeli naziv Prostovoljstvu prijazna občina.

Prav tako je pomembno, da omenimo čistilno akcijo, ki jo izvedemo vsako leto, kjer se nam pridružijo vsa društva, vaške skupnosti in občani, da lahko ohranjamo Mislinjo čisto in prijazno vsem, ki tukaj živijo ali pridejo k nam kot obiskovalci.

Smo ena izmed 36 občin, ki smo prejeli naziv Prostovoljstvu prijazna občina. Brez zagotavljanja podpore prostovoljskih organizacij, društev in prostovoljstva občanov to ne bi bilo izvedljivo. Želimo si, da bi dobro prakso spodbujanja prostovoljstva ohranili in nadgrajevali skupaj s srčnimi prostovoljci še naprej.

Andreja Srt

Tu je moj dom, tu sem doma!

Občina Mislinja je ob letošnjem občinskem prazniku v maju 2021 objavila likovni, literarni in fotografski javni natečaj na teme: 30 let samostojne Slovenije; Slovenija, vse najboljše!; Tu je moj dom, tu sem doma! in k sodelovanju povabila predšolske otroke iz enot vrtca v Mislinji in Doliču, šolarje Osnovne šole Mislinja in POŠ Dolič ter učence Tretje osnovne šole Slovenj Gradec.

V skladu s sklepom župana je strokovna komisija za ocenjevanje prejetih izdelkov na letošnjo temo opravila pregled prejetih izdelkov in ocenila najboljše izdelke po posameznih kategorijah:

Likovna dela:

Osnovna šola Mislinja:

- prva triada:

1. Jovana Sjenica – 2. a
2. Špela Križaj – 2. b
3. Patricija Turk – 1. r. (Dolič)

- druga triada:

1. Inna Gros – 4. a
2. Maja Plevnik – 5. r. (Dolič)
3. Lara Zaveršnik – 4. a

Enote vrtca Mislinja in Dolič:

1. Neža Dežman (4 let)
2. Maks Šinko (5 leta)
3. Anej Potočnik (6 let)

Tretja osnovna šola:

1. Mark Ramšak
2. Anita Jelenko
3. Jurij Drevenšek

Literarni natečaj:

Osnovna šola Mislinja

1. Ema Čas – 7. b
2. Neža Kurmanšek – 7. b
3. Elena Izabela Planinšec – 9. a

Vsem, ki ste se odzvali na natečaj, se iskreno zahvaljujemo, najboljšim pa bomo podelili priznanja na prireditvi ob dnevu državnosti.

Jovana Sjenica

Inna Gros

Neža Dežman

Mark Ramšak

Maja Plevnik

Lara Zaveršnik

Anej Potočnik

Maks Šinko

Špela Križaj

Zelena mandala za biotsko raznovrstnost Slovenije

Ob projektu Zelena mandala za biotsko raznovrstnost Slovenije, ki je potekal v organizaciji Turistične zveze Slovenije, smo se v TD Mislinja odločili, da v akciji sodelujemo in s tem pripomoremo k večji prepoznavnosti našega kraja. Akcija je potekala od 20. maja 2021, ko obeležujemo svetovni dan čebel, do 22. maja 2021, ko ob svetovnem dnevu biotske raznovrstnosti praznujemo Zeleni dan slovenskega turizma. Mandala je duhovna in/ali obredna geometrijska konfiguracija simbolov ali zemljevida. Pravijo, da posnema naravo in življenje, navdušuje ljudi, ima moč, pomeni neskončnost, po drugi strani predstavlja religijo, povezavo z vesoljem in še več. Vsakdo lahko ima svojo mandalo, mi pa smo za Mislinjo ustvarili dve, gozdno in travniško. Ker se letošnje leto promovirajo tudi neodkriti ali skriti kotički domačega kraja, smo gozdno mandalo postavili na Komisiji pri Lukovem slapu, ki je za marsikoga še neobiskana točka našega Pohorja. Druga, travniška, pa je na očeh vsem, in sicer na travniku pod Cesnikovo domačijo, ob glavni cesti na mislinjskem klancu.

Gozdno mandalo smo torej ustvarili na skritem kotičku pohorskega gozda nad Mislinjo, tik pod Roglo. Pot do nje vodi skozi Mislinjski jarek vse do Komisije. Mandala je postavljena sredi gozda na Komisiji ob Lukovem slapu, ki je še neodkriti biser našega kraja. Potok, ob katerem je postavljena mandala, so domačini imenovali "Košičev graben". Področju, kjer teče potok, se je reklo Lukovo in iz tega izvira ime Lukov slap, ki je borih nekaj metrov navzdol od postavljene mandale. Ta naša gozdna postavitev, sestavljena iz lesa, pohorskega kamna in storžev smrek, združuje energijo vode, zraka in kamna ter omogoča obiskovalcu uživanje v gozdni kopeli. Zato smo jo naredili tako, da se lahko uporabi tudi za krajši počitek, kjer se lahko sprostimo, prepustimo naravi in ustavimo čas z uživanjem ob ptičjem petju ter tišini. Prav tako je namenjena meditaciji in potok igra tiho glasbo v ozadju. Kar nekaj pohodnikov jo je že obiskalo. Ustvarjali smo jo Metka, Jerica, Jože, Živko in Damjan.

Naša druga mandala je travniška in je narejena na hribu kmetije Cesnik, ki leži nad tunelom, kjer je sedaj ure-

Ustvarjanje mandale. Foto: Bojan Šinko

Skriti kotiček: Lukov slap. Foto: Petra Sušec

Travniška mandala na Cesnikovem hribu

jena kolesarska turistična pot, imenovana "Štrekna". Nekoč je bila tu železnica, ki je povezovala Mislinjo z Velenjem in Slovenj Gradcem. Na tem mestu se je več kot 60 let za 1. maj kuril kres, ki se je videl daleč po dolini. Nasproti tega brega stoji cerkev sv. Lenarta. Zelena mandala je vidna vsakomur, ki se pelje po glavni cesti skozi Mislinjo. Oblikovana je s košnjo v obliki osmerolistnega cveta, simbola občine Mislinja, ki simbolizira zemljo, ponazarja pomlad, čas cvetenja, rodovitnost narave … Skrbno so jo načrtovali naši moški člani in oblikovalci: Drago, Zvone, Jože in Živko. Za fotografijo pa smo prosili kar našega fotografa Bojana, ki vedno z veseljem priskoči na pomoč.

Obe mandali smo prijavili v akcijo TZS, kjer so iz vseh prispelih fotografij ustvarili vseslovensko turistično mandalo. Na naslovni strani je objavljena tudi naša. Vse prijavljene bo zveza objavila na spletni strani: https://turisticna-zveza.si/.

Mandala je duhovna in/ ali obredna geometrijska konfiguracija simbolov ali zemljevida. Pravijo, da posnema naravo in življenje, navdušuje ljudi, ima moč, pomeni neskončnost, po drugi strani predstavlja religijo, povezavo z vesoljem in še več.

Tako smo v TD Mislinja po dolgem pandemijskem obdobju ponovno pričeli z aktivnostmi, ki bi jih radi predstavili tudi širši Sloveniji. Pripravljamo tudi družabni dogodek, na katerem bi na podlagi zgodbe naše pohorske mandale radi predstavili celotno zgodbo in povabili obiskovalce, da z nami obudijo kakšen spomin na otroštvo, se poveselijo in nam dajo podporo pri naših aktivnostih.

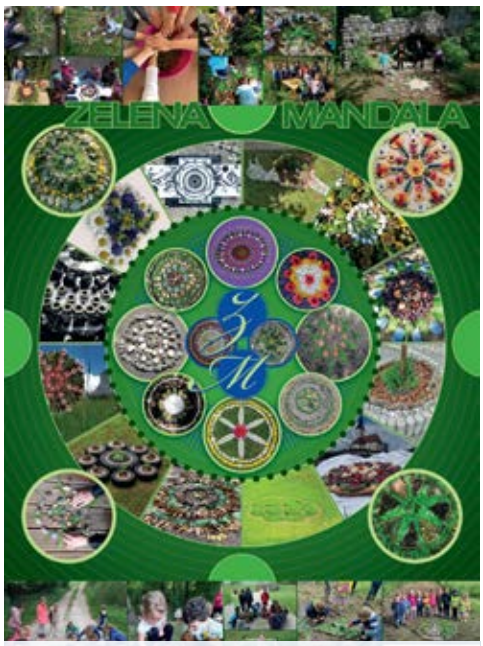

Sklop mandal, objavljenih na TZS

Petra Sušec
Turistično društvo Mislinja

Oglasno sporočilo

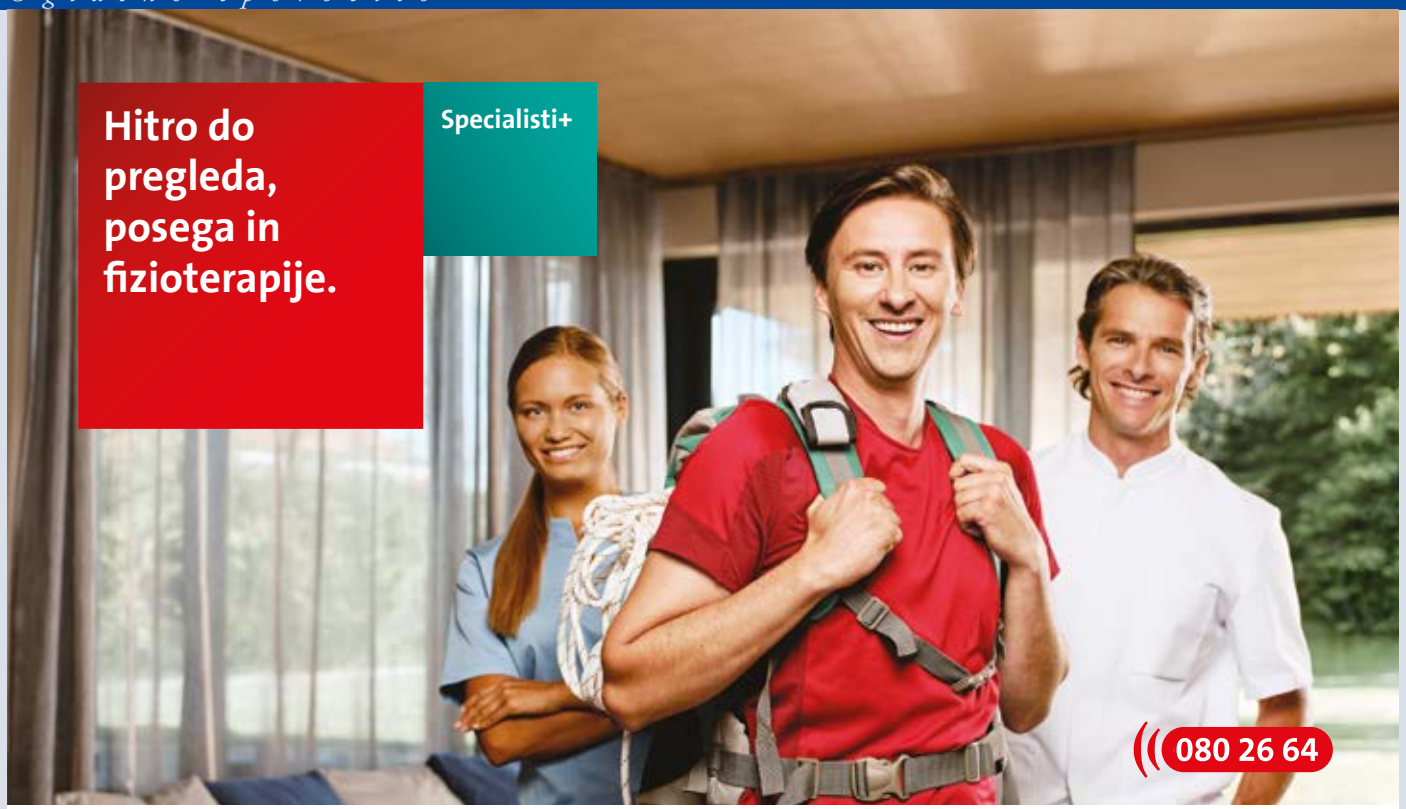

Vaš partner za zdravje.

triglavzdravje
triglavzdravje.si

Visoka udeležba čistilne akcije na območju VS Dolič kljub koroni

Kot vsako leto je tudi letos potekala čistilna akcija Vaške skupnosti Dolič, ki se je vsakokrat udeleži veliko število krajank in krajanov. Čistilno akcijo organizira Občina Mislinja v sodelovanju s Komunalo Slovenj Gradec, Vaško skupnostjo Dolič in vsemi društvi v kraju. Zaradi epidemioloških razmer smo tudi letos morali upoštevati priporočila NIJZ. Potek akcije je bil enak kot prejšnja leta. Vsa leta VS Dolič tesno sodeluje z vsemi društvi in posamezniki v kraju. Poveže se s predsedniki društev, ki se vedno odzovejo in organizirajo skupine znotraj društva. Na ta način s skupnimi močmi prispevamo za čistejšo dolino Šentflorjansko in okolico.

Kljub temu neprestanemu opozarjanju na pravilno odlaganje odpadkov opažamo, da se je na mestih, ki niso primerna za odlaganje, spet nabralo ogromno smeti. Naj opozorimo, da imamo za odlaganje odpadkov urejenih več ekoloških otokov in zbirni center za odpadke v Dovžah. Žalosti nas, da kljub dnevnemu osveščanju nekateri ne znajo pravilno odlagati odpadkov in jih še vedno raje vržejo skozi okno oz. odpeljejo na "divje" odlagališče, kot da bi jih odložili na temu primernih mestih.

> *Žalosti nas, da kljub dnevnemu osveščanju nekateri ne znajo pravilno odlagati odpadkov in jih še vedno raje vržejo skozi okno oz. odpeljejo na "divje" odlagališče, kot da bi jih odložili na temu primernih mestih.*

Na območju VS Dolič je letos sodelovalo 179 udeležencev, kar kaže na pravo sodelovanje krajanov in društev v kraju. Kljub težkim razmeram se je zbralo izjemno veliko število prostovoljcev, kar le potrjuje, da je marsikomu mar za našo okolico.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsakemu udeležencu posebej, predvsem pa predsednikom društev v kraju za odzivnost in sodelovanje njihovih članov v čistilni akciji.

Hvala tudi Občini Mislinja za organizacijo in Komunali Slovenj Gradec za odvoz odpadkov.

Z lepimi pozdravi v prihodnje leto.

Roman Herlah
predsednik Vaške skupnosti Dolič

Dan za Pohorje

Prizadevanjem številnih naravovarstvenih institucij in posameznikov, da bi Pohorje končno pridobilo status nacionalnega regijskega parka, se je pridružilo tudi Društvo Narava Pohorja, ki je bilo ustanovljeno na pobudo znanega naravovarstvenika mag. Matjaža Ježa. Ta je bil dolga leta zaposlen na Zavodu za varstvo narave kot vodja območne enote Maribor, po upokojitvi pa se je preselil v Mislinjo, kjer s svojo partnerico Faniko prebiva na samem obrobju pohorskih vzpetin.

Društvo je skupaj z odbori za varstvo narave pri meddruštvenih odborih PZS, ki povezujejo planinska društva na tem območju, zadnjo soboto v mesecu maju organiziralo odmevno prireditev Dan za Pohorje. Na ta dan se je na parkirišču hotela Planja na Rogli zbralo kar 135 pohodnikov, ki so se podali na planinski pohod od Rogle do Lovrenških jezer. Med pohodniki smo zasledili tudi številne znane osebnosti, ki se poklicno ukvarjajo z naravovarstveno problematiko. Tako so bili poleg Ježa med udeleženci tudi Teo Hrvoje Oršanič, dir. Zavoda RS za gozdove, vodja enote Zavoda za gozdove iz Slovenj Gradca, vodje odborov za varstvo narave s Podravja Rastko Vrečko, Koroške Janez Senica, Savinjske doline Marijan Denša, ki opravlja tudi funkcijo načelnika Komisije za varstvo gorske narave pri PZS, in še številni drugi, ki se trudijo, da bi v gorskem svetu ohranili neokrnjeno naravo.

Nastop kulturnikov na Ostruščici

Pohodniki so se najprej seznanili s potekom pohoda, nato pa so se podali po markirani planinski poti do Ostruščice, kjer je Jež spregovoril o prizadevanjih, ki jih društvo in druge naravovarstvene organizacije vlagajo v zaščito pohorskega območja, še posebej pa o želji, da bi tudi država prisluhnila pobudam, da se ta edinstven naravni biser razglasi za regijski naravni park. "Pohorska narava je zelo specifična, bogata in pestra, žal pa vedno bolj ogrožena zaradi nekaterih nedopustnih posegov posameznikov in drugih dejavnikov v to okolje, zato je toliko bolj potrebna zakonska zaščita tega območja. Ta del Slovenije ima številne naravovarstvene statuse, ki po strokovnih merilih zahtevajo skrbno ravnanje in nadzor, kar bi lahko zagotovili, če bomo Pohorje končno zaščitili kot regijski narodni park. S tem namenom smo na Vlado in Državni zbor RS naslovili odprto pismo z zahtevo, da ti dve veji oblasti in odločanja preko pristojnih teles in ministrstev nemudoma obravnavata problematiko ogrožanja narave Pohorja in zagotovi-

Pohodniki na poti

Matjaž Jež je spregovoril pohodnikom.

ta sprejem predpisa o njegovem ustreznem zavarovanju v obliki Regijskega parka Pohorje." To so besede Matjaža Ježa.

Na kratko predstavimo še posebnosti, ki jih nudi Pohorje na višini nekaj nad 1.000 m nadmorske višine, kar predstavlja naravno oazo med Alpami, Dinarskim gorstvom in Panonsko nižino. Tu se srečamo z vsemi značilnostmi vseh teh območji. 50 km dolg gorski svet nima izrazitih vrhov, ima pa značilnosti raznolikosti ekosistemov, značilnih pohorskih planj, šotnih barij, izjemno naravno ohranjenost (predel s slapom Šumik, pragozdovi), s tem pa ohranja življenjski prostor številnim redkim živalskim in rastlinskim vrstam.

Na Ostruščici, kjer so med 2. sv. vojno zavezniki partizanskim enotam z avioni dostavljali potrebno vojaško in drugo opremo, je za udeležence pohoda sledil krajši kulturni program, nato so pot nadaljevali do naravnega rezervata Lovrenških jezer, kjer so skupini pohodnikov spregovorili tudi nekateri drugi vidni predstavniki skupnosti in organizacij, ki se ukvarjajo z naravovarstveno problematiko. Veliko govora in kritike je bilo tudi na račun nenadzorovanega vandalizma, ki ga povzročajo vozniki z motornimi vozili, ki ne povzročajo samo degradacije terena, pač pa s hrupom ogrožajo številne živalske vrste na pohorskem območju.

Lovrenška jezera – naravni biser

> *Ta del Slovenije ima številne naravovarstvene statuse, ki po strokovnih merilih zahtevajo skrbno ravnanje in nadzor, kar bi lahko zagotovili, če bomo Pohorje končno zaščitili kot regijski narodni park.*

V zadnjem času se s problematiko ohranjanja pohorskega predela ukvarjajo tudi regijske razvojne agencije. Tako se je RRA za Koroško vključila v projekt Pohorka, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj. V okviru omenjenega projekta naj bi na našem območju v kratkem skupaj z Občino Mislinja sanirali erozijski jarek pod Črnim vrhom, sodelovali pri ureditvah prostorov pri Mrzlem studencu in razgledni točki na Črnem vrhu. RRA za Podravje je ustanovila posebno delovno skupino, ki naj bi poskrbela tudi za enotno vzdrževanje in obnovo planinskih poti na Pohorju v sodelovanju s Komisijo za varstvo narave pri PZS.

Omenimo še, da se je s 24. majem začel teden evropskih parkovnih dni, zato je bil dogodek pohoda ljubiteljev narave od Rogle do Lovrenških jezer načrtovan tudi kot skromen prispevek temu mednarodnemu praznovanju.

Mirko Tovšak

naša občina

Socialna aktivacija[1] Dajmo, tokrat za spremembo, pohvaliti "delo na daljavo" ...

Je že res, da sreča leži v SREČAnju, vendar srečanje kot tako ni pogojeno z možnostjo dotika. Tisto pravo srečanje, iz katerega se napaja odnos, temelji na vzajemni odprtosti za doživljanje, strahove in realnost drugega. Podobno kot otrok čuti in ve, da ga ima oče rad, čeprav ga morda ni nikdar poljubil ali stisnil v objem. In prav takšen odnos zaupanja in podpore skušamo vzpostaviti tudi z udeleženci socialne aktivacije. Zavedanje, da je tam nekdo, ki vate verjame, te spodbuja in po potrebi "brcne v tazadnjo", je lahko veliko bolj učinkovito kot fizična prisotnost nekoga, ki mu ni mar.

Z udeleženci 3. skupine socialne aktivacije že od vsega začetka delamo na

1 *Socialna aktivacija je pilotni projekt, usmerjen v višanje osebnih, socialnih in funkcionalnih kompetenc ter podporo na področju kariernega razvoja oseb iz ranljivih ciljnih skupin. Za območje koroške regije ga od septembra 2019 do jeseni leta 2022 izvaja Zavod Slokva, so. p., prvo socialno podjetje na Koroškem. Projekt, ki smo ga naslovili "Izkoristi svoj potencial", izvajamo na dveh lokacijah – v Slovenj Gradcu in Radljah ob Dravi.*

daljavo, kar seveda ni idealno, se je pa izkazalo veliko boljše od pričakovanj.

Možnost virtualnega srečevanja nam je odprla nova vrata svobode. Svobode, kaj? Kako bomo svojim zanamcem razložili svobodo v tem čudnem obdobju? Najbrž tako, kot so stari starši nam slikali nestrpna pričakovanja poštarja, ki je predstavljal nevidno vez v tkanju odnosa med fantom in dekletom. Ali pa tako, kot so nam starši opisovali trenutke, preživete ob stacionarnem telefonu. Vsak medij zase je dolge razdalje med nami navidezno krajšal in pridal novo dimenzijo k otipljivosti sogovornika – če so pisma zrcalila le njegove misli in občutja in je telefon temu pridal še zvočno podobo, nam sodobna tehnologija omogoča, da sogovornika vidimo, slišimo, z njim govorimo in tudi neverbalno komuniciramo. Čudovito, kajne? Le še človeške topline nam manjka, možnosti, da stisnemo dlan in ujamemo vonj parfuma, ki ga oseba nosi … to je tista vrednost, ki je (trenutno še) rezervirana za družinske člane in pripadnike skupnega gospodinjstva. Je tisti ideal, ki bi dandanes lahko predstavljal svobodo.

Udeleženci so nov način dela sprejeli hitreje in lažje kot strokovne delavke. Nas je bilo strah neznanega. Kako vzpostaviti skupinsko dinamiko in povezati skupino? Kako predati vsebine na kvaliteten in zanimiv način? Kako spremljati napredek udeležencev? Pa praksa: bomo v tej situaciji uspeli najti delodajalce, ki bi bili pripravljeni sodelovati z nami? Kaj bo z obiski lokalnih institucij? Brez sramu priznam, da sem prvi teden bolj slabo spala.

A spremembe so pač edina stalnica v življenju in naša uspešnost se kaže v sposobnosti sprejemanja in prilagajanja nanje. Z veseljem ugotavljamo, da se socialna aktivacija ni izgubila v nepredvidljivosti koronske sedanjosti, temveč so prilagojene oblike dela uspele ohraniti rdečo nit in sledenje ciljem, ki ostajajo enaki kot poprej – podpreti udeležence v višanju njihovih socialnih, funkcionalnih in delovnih kompetenc, jih okrepiti v osebnostni rasti ter spodbuditi k (ponovnemu) vključevanju na trg dela. Trudimo se, da na naših virtualnih srečanjih prioriteta ostaja aktivno sodelovanje udeležencev, ki ob podanih vsebinah širijo tudi razpon računalniških znanj in, verjeli ali ne, tudi kreativne delavnice je moč izpeljati preko ekrana! Še vedno se v kar največji meri povezujemo s predstavniki lokalnih organizacij in skrbimo za to, da program ohranjamo zanimiv in poln vsebin, ki ponujajo širino ter uporabno znanje. Ker trenutno teče 2. modul izvedbene faze programa, v kateri udeleženci največ časa preživijo vpeti v delovne procese lokalnih delodajalcev, je prav, da se javno zahvalim prav vsem, ki nam odpirajo vrata in nudijo dragocene priložnosti pridobivanja delovnih kompetenc in izkušenj. Menim, da je to faza preloma, ki udeležence opogumi in spodbudi k aktivnejšemu pristopu reševanja situacije.

> *Z veseljem ugotavljamo, da se socialna aktivacija ni izgubila v nepredvidljivosti koronske sedanjosti, temveč so prilagojene oblike dela uspele ohraniti rdečo nit in sledenje ciljem, ki ostajajo enaki kot poprej …*

Želimo si, da bi k trenutnim uspehom programa lahko prišteli še kakšno navdihujočo zgodbo – od septembra 2019 do aprila 2021 je po izhodu iz programa 38 % udeležencev izboljšalo svoj status na trgu dela.[2] Če pa k temu prištejemo še udeležence, katerih izhod se uradno ne beleži v uspešnost projektnih aktivnosti, bodisi zaradi neumeščenosti na seznam bodisi zaradi izboljšanja položaja po uradnem datumu preseka, in tiste, pri katerih je največja sprememba vidna na področju dviga samozavesti in samozaupanja, je zgodb o uspehu še veliko več.

Še vedno velja, da se lahko za vse informacije o programu, njegovem poteku, postopku vključitve ter obveznostih in bonitetah, ki jih vključenost v socialno aktivacijo prinaša, obrnete na Zavod Slokva, so. p., na koordinatorke SA, pa tudi na svojega svetovalca/ko na ZRSZ ali CSD.

Program SA torej nemoteno teče in postopoma se že vračamo v "normalo" – kliče nas narava, mika nas pogovor v živo … Naj bo virtualno ali v živo, na koncu šteje to, da ljudje ostajamo aktivni ter stopamo v socialne stike. Zato ne bentimo več čez omejevanje zbiranja, čez maske in delo na daljavo. Morda so nam ti ukrepi dali več pristnosti v odnosih kot vsa rutinska srečevanja, v katera smo bili vpeti nekoč, tam v času pred korono …

Metka Pajer, strokovna delavka

2 *Več podatkov najdete pod zavihkom Statistika na spletni strani: slokva.si/projekti/socialna-aktivacija.*

Kače, kuščarji in želve – plazeči prebivalci naše okolice

Plazilci (Reptilia) so skupina živali, med katere sodijo vsem dobro poznane kače, sem pa spadajo tudi želve in nemalokrat ljubkovalno poimenovani martinčki – to so kuščarji. Te živali so izjemno dobro prilagojene na kopenski način življenja. Njihova koža je prekrita z luskami, ki preprečujejo izhlapevanje vode in večina vrst izlega trdolupinasta jajca. Imajo kar nekaj posebnih lastnosti, kot je redna zamenjava kože, ko jim le-ta postane pretesna. Ta proces zamenjave kože imenujemo levitev. V naravi lahko naletimo na slečeno kačjo kožo, čemur pravimo kačji lev. Njihova druga posebnost je, da svojo telesno temperaturo uravnavajo s pomočjo okolja tako, da se izpostavljajo ali umikajo sončnemu sevanju. Ko se sončijo, jih tudi mi lažje vidimo, saj se drugače večino časa dobro skrivajo v travi, grmovju ali kupu kamenja.

V Sloveniji živi 22 vrst plazilcev, ki pa so danes ogroženi zaradi izgube primernih življenjskih prostorov, namernega pobijanja, podnebnih sprememb ali jih povozimo na cestah.

Slepec izgleda kot kača, ampak je v resnici breznogi kuščar. Njegova najljubša hrana so polži in je zato dobrodošel prebivalec naših vrtov. Avtor fotografije: Davorin Tome

LIFENATURAVIVA Biodiverziteta - umetnost življenja Biodiversity - Art of Life

> *V Sloveniji živi 22 vrst plazilcev, ki pa so danes ogroženi zaradi izgube primernih življenjskih prostorov, so povoženi na cestah, namernega pobijanja in podnebnih sprememb.*

Močvirska sklednica je naša edina sladkovodna vrsta želve s temnim oklepom, ki je na zgornji strani posut z drobnimi rumenimi pegami. Prebiva v ribnikih, mlakah, mokriščih in mirnih, počasnih vodotokih z blatnim dnom. Ne mara hitro tekočih voda in ne more preživeti, če bregovi niso vsaj malo zarasli, kjer si najde skrivališče pred plenilci. Zato moramo skrbeti za ohranjanje zaraslih bregov in počasnih voda z blatnim dnom.

Martinček je ime eni od enajstih vrst kuščarjev, ki živijo v Sloveniji. Samci so po bokih živo zelene barve, medtem ko so samice bolj neuglednih rjavih barv. Posebnost ali morda kar "super-moč" kuščarjev, ki jo poseduje tudi martinček, je ta, da lahko odvržejo rep in na istem mestu jim zraste nov. To taktiko uporabijo, da ubežijo napadalcu, ki jih zagrabi za rep. Odtrgan rep se zaradi refleksov v mišicah na tleh zvija in poskakuje, kar napadalca primerno zamoti in kuščarica lahko medtem uide na varno. Martinčki zelo radi jedo večje žuželke in prebivajo na meji travnikov z gozdom. Pri nas beležimo drastičen upad pojavljanja te vrste, kar je najverjetneje povezano z intenzivnim kmetijstvom in uporabo insekticidov, ki je zmanjšalo število njihovega plena. Če pustimo naravi, da odigra svojo vlogo, bi martinčki in druge kuščarice lahko pripomogli, da žuželk ne bi bilo preveč, vendar pa bi morali za to kmetovati bolj sonaravno.

Zaradi pritalnega plazečega načina premikanja so pri kačah okončine povsem pokrnele in so brez nog. Te plazeče prebivalke naše okolice so za marsikoga razlog za strah. Zelo pogosto gre pri srečanju s kačo za prestrašenost obeh vpletenih, človeka in kače, saj je namreč prva strategija kač, da pred nevarnostjo pobegnejo na varno v najbližje skrivališče. Izjemno dobre so tudi v skrivanju, pri čemer jim pomaga varovalna barva. Smokulja je kača, ki ima svetlo rjavo ali sivo barvo telesa, po celotni dolžini od vratu do repa pa ima še temne lise kot šahovnica. Živi v travnato-gozdni pokrajini, kjer se izredno dobro skrije med travo, vejami ali listjem in jo opazi le izurjeno oko.

Vsa ta pestrost plazilcev je pomembna v naravi in za nas. Njihova vloga v ekosistemu je, da plenijo in regulirajo številčnost svojega plena. Prehranjujejo se s širokim spektrom živali, od različnih žuželk, pajkov, polžev, do rib, dvoživk, voluharic, miši, podgan, tudi ptičev in celo plazilcev. Če jih ni, je luknja v prehranski mreži velika in ravnovesje se lahko podre. Za njihovo ohranjanje lahko skrbimo vsi, tako da jih ne ogrožamo namerno, smo pazljivi na cesti, spodbujamo sonaravno kmetijstvo in uredimo vrtove na biodiverziteti prijazen način. V okviru projekta Life Naturaviva smo organizirali natečaj, v katerem iščemo biodiverziteti najbolj prijazen vrt in vas vljudno vabimo k sodelovanju!

Dr. Anamarija Žagar

naša občina

Več o natečaju »Biodiverziteti najbolj prijazen vrt«

Imate na vrtu cvetočo trato, veliko medovitih rastlin, gnezdilnico za čebele samotarke, žuželčnik, gnezdilnice za ptice in netopirje ali pa mlako? Mogoče vas obiskujejo ježi ali na vašem vrtu varno domujejo kače? Vrtovi so vedno bolj pomemben življenjski prostor za številne organizme, zato v okviru projekta LIFE NATURAVIVA, Biodiverziteta – umetnost življenja iščemo biodiverziteti najbolj prijazen vrt.

Vrtove bomo izbirali v štirih kategorijah: hišni vrt, vrt na terasi ali balkonu, šolski vrt in društveni vrt.

Na natečaju, ki smo ga podaljšali za eno leto, lahko sodelujete tako, da na elektronski naslov info@botanicni-vrt.si do 31. 12. 2021 pošljete prijavni obrazec in do 10 fotografij vrta. Zaželeno je, da so fotografije iz leta 2020 ali 2021, izjemoma lahko tudi starejše. Podroben opis za prijavo je v prilogah na spletni strani projekta.

Prijave bo pregledala strokovna žirija Botaničnega vrta Univerze v Ljubljani in Nacionalnega inštituta za biologijo, ki bo najbolje ocenjene vrtove naslednje leto obiskala za podrobnejše ocenjevanje. Zmagovalci bodo znani poleti 2022, čakale pa jih bodo lepe nagrade.

Več o natečaju: https://www.naturaviva.si/biodiverziteti-najbolj-prijazen-vrt/
Dodatne informacije: info@botanicni-vrt.si
Nasveti za biodiverziteti prijazen vrt:
https://www.naturaviva.si/nasveti-za-biodiverziteti-prijazen-vrt/
Spletna stran projekta LIFE NATURAVIVA
https://www.naturaviva.si/
Facebook profil projekta LIFE NATURAVIVA
https://www.facebook.com/life.naturaviva
Instagram profil projekta LIFE NATURAVIVA
https://www.instagram.com/lifenaturaviva/

Vabljeni tudi k spremljanju prispevkov o biodiverziteti na vrtovih na projektni spletni strani, Facebook in Instagram profilu. Uredite vrtove tako, da bodo zakladnica biodiverzitete!

NACIONALNI INŠTITUT ZA **BIOLOGIJO**
NATIONAL INSTITUTE OF **BIOLOGY**

Botanični vrt Univerze v Ljubljani University Botanic gardens Ljubljana

naša občina

Komunala Slovenj Gradec

Hidranti – namenjeni zagotavljanju požarne varnosti in ne polnjenju bazenov

V obdobju povišanih temperatur se pojavljajo primeri nedovoljenih odvzemov pitne vode iz hidrantov javnega vodovodnega omrežja, predvsem za polnjenje zunanjih bazenov pri individualnih stanovanjskih hišah.

Uporabnike opozarjamo, da so hidranti v javnem vodovodnem omrežju namenjeni zagotavljanju požarne varnosti, zato morajo biti vedno dostopni in v brezhibnem stanju. Voda iz hidranta se sme uporabljati brez soglasja upravljavca vodovoda zgolj za gašenje požarov in odpravljanja posledic elementarnih nesreč. Nenadzorovan in nestrokoven odvzem pitne vode iz omrežja namreč lahko povzroči izpad dobave pitne vode, motnost pitne vode, spremembe v tlaku, nekontrolirano odtekanje vode, mehansko uničenje hidranta ipd.

Odvzem vode iz hidrantov v primeru določenih enkratnih dogodkov, kot je npr. polnjenje bazenov, je izjemoma možen le ob predhodnem soglasju upravljavca, torej Komunale Slovenj Gradec. Odvzem obvezno opravi strokovno usposobljeni delavec, ki pri tem uporabi tehnično brezhiben, registriran hidrantni nastavek. Voda se obračuna naročniku po veljavnem ceniku.

AKTIVIRAJTE eRačun

V našem podjetju si prizadevamo za okolju prijazno – brezpapirno poslovanje, uspe nam lahko samo skupaj z vami. E-račun uporablja že okoli 900 uporabnikov naših storitev, pridružite se jim tudi vi. E-račun preprosto aktivirate z veljavnim e-mail naslovom ali uporabo spletne banke s podporo storitve eRačunov.

Kaj morate storiti?

Izpolnite Vlogo za izdajo eRačuna, ki jo najdete na naši spletni strani ter nam izpolnjeno vlogo vrnite na elektronski naslov: andreja.perse@komusg.si. V primeru dodatnih vprašanj nas lahko pokličete na telefonsko številko 02 881 20 20 ali nam pišete na info@komusg.si.

Izbirate lahko med tremi ponujenimi možnostmi:

- **račun v obliki PDF na vaš e-naslov (e-pošta):** s prijavo na PDF račun boste v nabiralnik svoje elektronske pošte prejeli račun v PDF obliki, ki ga po želji poravnate na banki, pošti ali preko spletne banke,
- **e-račun v spletno banko:** pogoj za to je, da uporabljate spletno banko. Prejeli boste eRačun, izdan v obliki elektronsko podpisanih datotek XML (namen: nadaljnja računalniška obdelava) in PDF (namen: vpogled in za izpis). eRačun lahko preko spletne banke poravnate hitro in udobno z enim klikom brez prepisovanja številk in referenc ter
- **eRačun v mBills – mobilno denarnico:** z uporabo mobilne aplikacije mBills boste račun prejeli na vaš telefon in ga plačali s slikanjem, aplikacija deluje neodvisno od tega, pri kateri banki imate odprt račun, omogoča pregled nad vsemi plačanimi in neplačanimi računi in vas obvesti o prejemu in zapadlosti računa.

S prejemanjem eRačuna letno prihranite 1/2 kg papirja, 20 l čiste pitne vode in ohranite 1/5 drevesa!

kotiček za prometno varnost

Slušalke v prometu so nevarne

Poleg vida je v prometu izrednega pomena tudi sluh. Vsakdo od nas se je že srečal s kom, ki je zaradi slušalk v ušesih povzročil nevarno situacijo za druge in tudi zase, mogoče celo nesrečo. Prav zmanjšano slušno zaznavanje je po informacijah preiskovalcev mnogokrat vzrok smrtnih nesreč, ko so pešci »kar zakorakali v smrt« (pred avto, vlak …). Pri pešcih, tekačih, kolesarjih slušalke v ušesih močno vplivajo na zaznavanje okolice in prometa, zaradi česar se stopnjuje tveganje za nastanek prometne nesreče. Ne le da slušalke (zmanjšano slušno zaznavanje) prepoveduje Zakon o pravilih cestnega prometa, mi sami smo kot udeleženci v cestnem prometu v nevarnosti, kadar jih uporabljamo. In tu lahko največ naredimo sami. Ohranimo našo Štrekno varno za vse.

Jože Tasič, SPV Mislinja

mislinjske zgodbe

Gozdni tek – utrinki iz preteklosti ob 40. izvedbi

Gozdni tek je bil pred štiridesetimi leti prvič organiziran pod okriljem TVD Partizan. Člani društva so tako leta 1981 priredili prvo tekaško tekmovanje, ki je skozi svojo bogato tradicijo na vsakoletni ravni tekačem ponudilo zanimiv izziv.

35. GOZDNI TEK
triglav

40. GOZDNI TEK
19. MEMORIAL
JOŽETA TISNIKARJA
MISLINJA,
nedelja, 20. junij 2021,
ob 9:15 uri
TEKMOVANJA:
- 10 km in 5 km
- otroški teki:
300 m, 600 m in 1500 m
Prijave in informacije:
www.smuk-mislinja.si
Organizator:

mlad.si

Novičke sončnega škrata
Ko se igralnice napolnijo

Naše potovanje v vesolje

V vrtcu Sončni Škrat v skupini 4–5 let smo marca začeli potovati v vesolje. Najprej nas je tja ponesla domišljija, na poti smo srečali vesoljce, marsovce … Nato smo v različnih otroških strokovnih knjigah o vesolju poiskali informacije o tem, kdo lahko potuje v vesolje in s čim. Spoznali smo poklic astronavta, izdelali smo si vesoljsko postajo, kar je pomenilo, da smo pripravljeni postati pravi astronavti. Ugotovili smo, da je planet Merkur najmanjši med vsemi planeti, da ima planet Saturn okrog sebe obroč in da med planeti najdemo tudi planet Zemlja, na katerem živimo ljudje. Ugotovili smo, da planet Zemlja kroži okrog svoje osi in tako nastajata dan in noč. Ob koncu poleta pa smo poleteli še v Knjižnico Mislinja, kjer smo pripravili razstavo z naslovom 3, 2, 1 raketa izstreljena, kjer si jo lahko ogledate še danes. Tako sproščeno se je naša pot v vesolje zaključila. V mesec maj smo odšli polni novih spoznanj. Kljub temu pa se še nista zaključila naše raziskovanje in odkrivanje novih čudes. Veliko jih moramo še odkriti. Naša potovanja bi bila res zanimiva. Kdo ve, mogoče nam pa kdaj uspe.

Vzgojiteljica **Tjaša Krančan**

Praznovali smo skupaj z Zemljo

Zemlja je planet, na katerem živimo in je naš dom. Prav je, da ta planet spoštujemo, zanj skrbimo in ga imamo radi. Nemalokrat se zgodi, da otroci na sprehodu opazijo odpadke v naravi in nas opomnijo na človeško malomarnost. Svetovni dan Zemlje, oz. kot so ga preimenovali otroci vrtca Sončni škrat v rojstni dan Zemlje, je bil odlična iztočnica za pogovor o tem, kaj smo že oz. kaj bi še lahko storili za lepši jutri. V praznovanje so se vključili prav vsi oddelki vrtca, seveda glede na svoje zmožnosti. Strokovne delavke smo načrtovale različne dejavnosti z vseh področij, s poudarkom na razvijanju naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave. Vzgojiteljice starejših oddelkov so v načrtovanje vključile tudi otroke. Ideje so prihajale ena za drugo in so bile zelo zanimive. Začeli smo z majhnimi koraki. Spoznavali smo, kaj lahko naredimo, da bo okolje manj onesnaženo, razvrščali smo odpadke, se pogovarjali o primernem odnosu do

rastlin in živali, o varčevanju s pitno vodo, prisluhnili smo različnim vsebinam, ki nas opozarjajo na dogajanje okoli nas, naučili smo se novo pesmico ter za konec pripravili razstavo otroških likovnih del z naslovom Naš planet v prostorih Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Želimo si, da svetovni dan Zemlje ne bi bil samo 22. april. Vsak dan lahko poskrbimo, da naredimo skupaj nekaj za Zemljo.

Vzgojiteljica **Špela Tovšak**

mlad.si

BRSTičke Trajnostna mobilnost – gremo peš s kokoško Rozi

Osnovna šola Mislinja že vrsto let aktivno skrbi za večjo varnost učencev v prometu, kar dokazuje tudi nedavno prejeta svečana listina za dolgoletno, prizadevno in uspešno delo na področju prometne varnosti, ki jo je šoli podelila Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa. Drugo področje, ki mu na naši šoli posvečamo veliko pozornosti, je skrb za okolje, v okviru tega pa tudi ozaveščanje, kolikšen onesnaževalec okolja je motorni promet. S tem namenom smo se vključili v projekt Trajnostna mobilnost – gremo peš s kokoško Rozi. S projektom želimo prispevati k spreminjanju potovalnih navad otrok in njihovih družin ter posledično k zmanjševanju motornega prometa v okolici šole – na ta način prispevamo k zmanjšanju okoljskih obremenitev in hkrati spodbujamo otroke h gibanju in krepitvi njihovega zdravja.

V projekt smo vključili učence od 1. do 6. razreda. V začetku šolskega leta smo v posameznih oddelkih izvedli več učnih ur, vezanih na skrb za varno udeležbo v prometu in vpliv motornega prometa na okolje. Konec septembra smo pripravili t. i. teden s kokoško Rozi. Kokoška Rozi je maskota projekta, ki ima obliko Republike Slovenije in predstavlja dodatno spodbudo pri prihajanju v šolo na trajnosten način, torej na način, ki ne (ali vsaj v najmanjši možni meri) onesnažuje okolja. Tak je prihod v šolo peš, s kolesom, skirojem in podobno. Učitelji smo beležili število trajnostnih prihodov, učenci pa so za tak način prihoda dobili za nagrado igralne karte, s katerimi so se lahko igrali vnaprej pripravljene igre, vezane na prometno in okoljsko problematiko.

Analiza prihajanja v šolo v prvih dveh triadah na Osnovni šoli Mislinja je pokazala, da je pred izvedbo tedna s kokoško Rozi na trajnosten način v šolo prihajalo nekaj več kot 63 % učencev (v to število so zajeti tudi učenci vozači). Po izvedbi projektnega tedna pa se je število trajnostnih prihodov v šolo povečalo za skoraj 15 %.

Ugotovili smo, da učenci s trajnostnim prihodom v šolo nimajo težav in da se zavedajo onesnaženosti, ki jo povzroča promet. Več težav je zaznati pri starših – sicer se zavedajo pozitivnega vpliva projekta, a marsikdaj hiter način življenja onemogoča, da bi izbrali trajnosten način prihoda v šolo.

Trajnostna mobilnost je s svojimi cilji usmerjena k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov, čistejšemu zraku in boljšemu javnemu zdravju. Zdravo okolje, in s tem zdrav posameznik, je ključ do ohranjanja našega planeta, primernega za kvalitetno bivanje, šola pa je ustanova, kjer z izobraževanjem pričnemo prav pri tistih, ki bodo imeli v prihodnosti vajeti v rokah – najmlajših.

a Koordinatorici projekta
Barbara Zmrzlikar in Simona Vene

kult-ura

Koroška košta, Prehrambna dediščina treh dolin

Koroška košta je projekt Koroškega pokrajinskega muzeja, ki se navezuje na razglasitev Slovenije za evropsko gastronomsko regijo leta 2021. S projektom izpostavljamo vsebine, ki so priložnost za ponovno odkrivanje raznovrstnosti, bogastva, znanja in okusov, značilnih za koroško okolje. Projekt temelji na trajnostnem razvoju, krepi promocijo koroške prehrambne dediščine in spodbuja lokalno samooskrbo.

Aktivnosti, kot so predstavitve **mojstrov koroške košte**, **klepet o košti** in **beleženje jedilnih obrokov**, potekajo že od začetka leta.

Vsebine projekta Koroška košta pa lahko v celoti spremljate v interaktivnem katalogu, ki je objavljen na spletni strani: www.kpm.si.

KOROŠKA KOŠTA

Osrednji dogodek projekta je občasna istoimenska razstava **Koroška košta, Prehrambna dediščina treh dolin.** Z razstavo predstavljamo bogato in pestro tradicionalno prehrambno kulturno dediščino treh koroških dolin, značilno za 20. stoletje, prehrano kmečkih in delavskih okolij. Predstavljamo več kot 90 tradicionalnih jedi in pijač, s podrobnejšimi opisi in dodanimi recepti pa osvetljujemo 26 izbranih značilnih koroških jedi, med katerimi ima **rženi kruh**, pripravljen po stari recepturi z domačim kislim testom, prav posebno mesto. Rženi kruh je edino živilo, ki je vse do danes ohranilo navdih božjega, saj ga v procesu tradicionalne priprave blagoslavljajo. Posebnost pri peki kruha je priprava trent, ki so se v zadnjem času uveljavile kot spremljevalke raznih dogodkov in slavij.

Tradicionalna koroška košta temelji na močnati hrani. Korošci smo izvrstni v pripravah številnih *nudlnov* in *povitnekov* z različnimi nadevi. Kločevi nudlni so danes prepoznana koroška jed, za najbolj okusne pa veljajo *jegličevi* (proseni) in makovi *nudlni*. **Ajdov *povitnek*** je z zvijanjem iz sredine zagotovo starosvetna jed. Posebnost priprave *nudlnov, povitnekov, kipjenkov* je tudi kuhanje na sopari. Med domačimi najbolj pogostimi testeninami so ***knole, flike*** in **široki *nudlči***. Koroške košte si ne zamišljamo brez različnih vrst ***žgankov*** ter prazničnih velikonočnih ***šarkljev*** in **pogač**. *Steljeraja* v pozni jeseni je bilo zadnje večje opravilo v letu. Z obilno večerjo so praznovali *likof,* zaključek kmetovega delovnega leta, kjer so postregli ***bobe, pisane pogače, presne krape*** in drugo.

Med rastlinsko hrano izstopa krompir, ki je v 2. polovici 19. stoletja prevzel vlogo vodilnega živila v vsakdanji prehrani ter delno nadomestil starejše kaše. Še danes si jedilnih obrokov brez ***rəpičeve župe***, ***repnega zósa***, *restane rəpe* in mrzle *rəpice* niti ne predstavljamo. Pomembna sezonska zelenjava in stročnice so tradicionalna živila, tudi zelje, rumeno korenje, bela repa, fižol in kumare. Na razstavi pojasnimo pojem t. i. koroškega kosila, v katerem ima pomembno mesto **hrenov *zós*** kot priloga kuhani govedini.

Sir *ali koroška skuta,* močka, prtene *klobase in* mrzva rəpica, *kruhov hren in kuhana govedina,* pokərli *ter mošt* *(foto: Tomo Jeseničnik, arhiv KPM)*

Na kolinah, največjem družinskem prazniku, se zberejo družinski člani, prijatelji in sosedje. Dobro se jé cel dan, večerja pa je posebej izdatna. Od nekdaj veljajo domači mesni izdelki (klobase, špeh, vratovina, šunka, *kiblflajš* in drugi) za vrhunske kulinarične specialitete. ***Grumpi*** (ocvirki) so osnovna zabela in nosilci okusa v koroški košti, saj ji dajo značilna vonj in okus. ***Mežerli*** je prastara jed. Nekdaj so jo postregli ob polnoči na svatbah in sedminah. Danes je del gostinske ponudbe. Zelo priljubljene so ***prtene* klobase**, za njihovo pripravo uporabijo manj kvalitetne dele prašiča. Jejo jih s kislim zeljem ali belo repo. Prava specialiteta, ki se pripravlja ob kolinah, je **pečena kri**. ***Tousti grumpi*** pa so specialiteta za sladokusce.

Mleko in mlečni izdelki so pomembna sestavina koroške košte, tako med značilne koroške jedi spada tudi ***sir,*** ki ga poznamo z uveljavljenim imenom **koroška skuta s čebulo in bučnim oljem**. ***Mošt*** je pijača za vsak dan in za praznik.

> *S projektom Koroške košte izpostavljamo vsebine, ki so priložnost za ponovno odkrivanje raznovrstnosti, bogastva, znanja in okusov, značilnih za koroško okolje. Projekt temelji na trajnostnem razvoju, krepi promocijo koroške prehrambne dediščine in spodbuja lokalno samooskrbo.*

Na razstavi poleg predstavitve nesnovne prehrambne dediščine pozornost posvečamo izbranim predmetom kuhinjske opreme, posodju in pripomočkom iz zbirk, ki jih hranimo v muzeju. Razstavo začenjamo s predstavitvijo glinenega posodja. Na t. i. muzejskem ‚otoku' v etnološki zbirki se bodo zvrstile še predstavitve lesenega kuhinjskega posodja in pripomočkov, steklovine, emajliranega posodja in kuhinjskega tekstila.

Razstavo smo nadgradili z vključitvijo dvanajstih dislociranih muzejskih stalnih razstav in zasebnih muzejskih zbirk, kjer so na ogled am-

SLOVENIJA
EVROPSKA GASTRONOMSKA REGIJA 2021

bientalne postavitve dimnice, črne kuhinje, štedilniške kuhinje in materialna dediščina, povezana s kulturo prehranjevanja.

Razstavo spremlja bogat pedagoško-andragoški program. Izdelana je replika t. i. Makshoferjeve otroške mize, namenjena otroškim aktivnostim v pedagoškem igralnem kotičku. Pripravljene so nove pedagoške vsebine, povezane s tradicionalno prehrambno kulturo. Otroci se bodo lahko preizkusili v igri vlog ali pa bodo v interaktivni računalniški igrici odkrivali skrivnosti Vrhnjakove dimnice.

V ugodnih epidemioloških razmerah bomo izvajali vodene oglede ter učno uro *Košta pa že m're b't* ter pedagoški delavnici *Za vsako bolezen rožica raste* in *Kruha ne naredi moka, ampak roka*.

Občasna razstava bo na ogled eno leto, do maja 2022. Avtorica razstave je Brigita Rajšter. Fotografije na razstavi so avtorsko delo fotografskega mojstra Toma Jeseničnika. Razstavne vsebine smo vsebinsko dopolnili z izbranimi odlomki iz literarnih del Prežihovega Voranca, kjer govori o hrani in načinih uživanja hrane.

Pravijo, da je *kmetova košta štikl črnega kruha pa kregəl mošta cu.* Kar cenijo sami, ponudijo tudi gostu. Na mizo položijo hleb rženega kruha, da si sam odreže kos, in mu natočijo *kregəl* (kozarec) mošta.

Vljudno vabljeni, da si razstavo ogledate.

Informacije
Muzej Ravne na Koroškem, Na gradu 2, Ravne na Koroškem
Občasna razstava bo na ogled do maja 2022.
torek–petek: 9.00–15.00, sobota: 9.00–13.00

Brigita Rajšter,
Koroški pokrajinski muzej

kult-ura

Kulturno društvo Jože Tisnikar pogumno v poletje in jesen

Življenje se počasi vrača v stare tire in s tem tudi dejavnosti Kulturnega društva Jože Tisnikar. Pred korono smo začeli z likovnim tečajem za odrasle z naslovom Iskanje lastne likovne govorice, ki smo ga nadaljevali v maju. V začetku junija smo pripravili otvoritev razstave likovnih del lanske kolonije, ki je bila posvečena 100. obletnici rojstva Tisnikarjevega mentorja Karla Pečka. Razstavljenih je 16 slik.

21. junija v Galeriji Kavka v Tisnikarjevi rojstni hiši pripravljamo otvoritev razstave koroškega slikarja, pred tremi leti preminulega Benjamina Kumpreja, ki je bil član društva od samega začetka. V juniju pripravljamo tudi enodnevno likovno delavnico v njegov spomin, ki se je bodo udeležili njegovi slikarski kolegi, in priložnostno razstavo.

Letošnja Tisnikarjeva likovna kolonija bo potekala "na daljavo", saj bodo umetniki slike naslikali vsak v svojem ateljeju. V septembru jim bomo priredili srečanje v Mislinji, v novembru pa bo sledila razstava nastalih del s katalogom.

Tisnikarjevo rojstno hišo pridno obiskujejo učenci Osnovne šole Mislinja. Naredili smo delovne liste, da še podrobneje spoznavajo svojega slavnega rojaka. V pripravi so tudi delovni listi za srednješolske obiskovalce, ki prav tako organizirano prihajajo v mislinjski hram likovne kulture.

Kot vsako leto, bo član KD Jože Tisnikar zmagovalcu Gozdnega teka v Mislinji poklonil likovno delo, za najmlajše pa bomo pripravili likovno delavnico. Upamo tudi, da bomo v drugem delu leta lahko nadaljevali z uspešnimi likovnimi delavnicami za otroke.

Slikarji v Galeriji Kavka. Foto Tomo Jeseničnik.

Zoran Ogrinc
predsednik KD Jože Tisnikar

kult-ura

Knjižni kotiček

Dora in Minotaver

Slavenka Drakulić roman Dora in Minotaver opiše kot veličasten portret ženske, ki je po skupnem življenju in idealih s strastnim genijem doživela zlom. Ustvarjalka Dora Maar je v knjigi razgaljena skozi svoje turbulentno razmerje s Pablom Picassom, enim največjih genijev 20. stoletja. Skozi njen glas v romanu doživljamo pripoved o strastnem in burnem ljubezenskem razmerju. Slikar pred nami zraste kot podoba Minotavra, ki je precej manj privlačna in precej bolj brutalna, kot bi od razvpitega slikarja pričakovali. Roman, ki se potaplja v globine umetnikove duševnosti, ne bo pustil hladnega nobenega bralca – zaradi živosti opisov postane slikar naš življenjski spremljevalec.

Devica, kraljica, vdova, prasica

Erica Johnson Debeljak v svoji novi knjigi spregovori o vdovstvu. Osebno izkušnjo preprede z vzburljivimi zgodbami zgodovinskih vdov. Neustrašno se sooči s tabuji smrti in vdovstva v sodobni družbi: z medikalizacijo in birokratizacijo žalovanja, z bojem za materialno preživetje, ki kljub manjši pozornosti v primerjavi s čustvenimi vprašanji ostaja osrednja izkušnja vdovstva, ne nazadnje pa z nevarno seksualnostjo vdov. Nastalo je dinamično delo, ki raziskuje najgloblja teoretska in izkustvena vprašanja življenja in smrti ter ženske med njima. To ni le knjiga spominov, temveč tudi antropološka analiza vloge ženske kot žene, vdove in uganke skozi zgodovino.

Nove definicije ljubezni

Pisateljica Brina Svit v desetih kratkih zgodbah ali novelah literarno vstopi v skrivnost nekih odnosov, ki, ne glede na poigravanje z akademskimi definicijami in obračanji besed, presenetijo. Novele govorijo o novih začetkih in o odkrivanju stvari v sebi, ki jih nismo poznali, govorijo o tem, kako iznajdemo nekaj, kar nas presega in to podarimo, ne da bi karkoli pričakovali v zameno.

a **Monika Bokan**

"Čarovnija je povsod kamorkoli pogledaš. Sedi in sprosti se, vse kar rabiš je knjiga!"
a **Dr. Seuss**

skrb zase

Predlogi in nasveti
Urgentna stanja v oftalmologiji

Spoštovani sokrajani in spoštovane sokrajanke, prispeli smo do poletja. Upam, da nam bosta svetloba in toplota tega letnega časa polepšali dneve in nam dali energijo ter zagon za življenje, cilje in ideje. Predvsem pa upam, da nam bosta dali zdravja. Kakor pravijo, če imamo zdravje, imamo vse.

Tokrat vam bom podala nekaj informacij o nujnih stanjih s področja oči. Morda se nam zdi vid samoumeven, ko ga izgubimo, pa se nam lahko poruši ves svet. Alen Kobilica, znani Slovenec, maneken in poslovnež, ob pridobljeni slepoti sicer ni obupal in se trudi zajemati življenje s polno žlico, marsikdo pa ob tem popolnoma obupa in se ne znajde v temi. Ker vam želim prihraniti slepoto oz. komplikacije z očmi (kjer se to da preprečiti), predstavljam nekaj stanj, ki potrebujejo takojšen pregled pri zdravniku. Le-ta je že leta 2009 opisal in opredelil Razširjen strokovni kolegij za oftalmologijo. To so:

- odprta poškodba očesa ali sum na znotrajočesni tujek;
- zaprta poškodba/udarnina očesa;
- kemična poškodba oči ali opeklina;
- nenadna izguba vida ali poslabšanje vida;

- nenadno poslabšanje vida in rdeče oko z ali brez bolečine po operaciji oči;
- močna očesna bolečina;
- nenadno bliskanje v očesu in pojav motnjav v očesu;
- celulitis orbite (izbuljeno oko, povišana telesna temperatura, oteklina veke, težje premikanje očesa, pordelost veznice ...).

Kadarkoli se srečate z opisanimi stanji, pojdite takoj k zdravniku (osebnemu ali dežurnemu), ki bo ocenil, kako nujno je stanje in vam po presoji tudi napisal napotnico za oftalmologa (specialista za očesne bolezni). Zdravnik mora nujno poznati vse vaše bolezni,

redno terapijo in alergije. Svoje simptome in znake tudi dobro opazujte, da boste znali čimbolj natančno opisati, kaj vidite/čutite.

V kolikor pride do odprte poškodbe očesa, si oko zgolj sterilno pokrijte z gazo. V primeru kemične poškodbe očesa (kemikalije, apno, kis ...) oko obilno izpirajte s tekočo vodo ali fiziološko raztopino.

Varujmo svoje oči, saj so bistvene za doživljanje sveta in njegove lepote.

Želim vam vse dobro, imejte se radi in naužijte se lepot svoje okolice.

a **Marjanca Matvoz**, dr. med., specializantka urgentne medicine

skrb zase

Ko nastopi žeja ... smo že pozni

Dobro je biti tam, kjer je dobra voda.
(Ljudski pregovor)

Predstavljajte si, da stojite v dolgi vrsti ljudi in že nekaj časa čakate, da vam postrežejo z željenim blagom/živilom, v roki pa držite prazne steklenice ali večje posode. Ne, to ni vrsta pred katerim od nakupovalnih centrov, v katerem je zaradi trenutnega stanja lahko le omejeno število oseb. V mislih imam na tisoče in tisoče ljudi po svetu, ki so primorani stati v vrsti, da prejmejo željeno ali celo odmerjeno količino pitne vode. Površino našega planeta pokriva okoli 75 % vode v obliki stoječega ali tekočega vodovja, zato pogosto rečemo, da živimo na "vodnem planetu". Zakaj morajo torej mnogi čakati na svoj "obrok" vode ob visokem odstotku prisotnosti le-te na Zemlji?

Odgovor se skriva v dejstvu, da je le 1 % svetovne vode pitne, neoporečne in primerne, da jo človek zaužije brez slabe vesti ali skrbi, da bo zbolel. Najbolj prizadete države pa pestijo velika onesnaženost in ekstremno sušna področja.

V spomladanski številki glasila je bila tema rekreacija, predvsem pa pomen hoje za naše psiho-fizično zdravje. Telesna aktivnost pospeši procese v človeškem telesu, zato sta zadosten vnos vode in telesna aktivnost neločljivo povezana. Najpomembnejše naloge vode so: skrb za delovanje celic, čisti telo in izloča odpadne snovi, varuje organe, skrbi za optimalno prebavo. Telo izloči največ vode preko kože, izločanja urina, z dihanjem. Telesna aktivnost pa izločanje pospeši in pri intenzivnejši enourni aktivnosti lahko izgubimo tudi več kot 1 l vode.

Koliko vode potrebujemo za optimalno delovanje?

Kar 60–70 % človeškega telesa sestavlja voda in kozarec vode bi si morali redno privoščiti, še preden začutimo žejo, kajti v tem primeru je telo že lahko na poti k blagi dehidraciji. Zgodnji znaki se pojavijo v obliki glavobola, izsušenih ust, povišanega pulza. Za opravljanje osnovnih življenjskih funkcij telo potrebuje povprečno 2 l vode. Pri otrocih s telesno težo do 10 kg je ta vrednost do 1 l.

Starejši ljudje, ki imajo zaradi srčno-žilnih ali ledvičnih bolezni omejen dnevni vnos tekočine, se o optimalnem vnosu tekočine posvetujte z osebnim zdravnikom.

S čutaro na pot. Kako mi je vodnjak rešil dan.

Ko se odpravimo hoditi, je dobro imeti s sabo stekleničko ali plastenko vode, na daljšem pohodu pa

je zadostna zaloga tekočine nujna. Omogoča nam sprotno nadomeščanje izgubljene vode iz telesa in nudi prijetno osvežitev. Obstaja mnogo industrijskih napitkov, vendar pazljivo pri njihovi uporabi, večina od njih vsebuje veliko več sladkorja kot ga telo potrebuje.

Spominjam se lanskega večdnevnega pohoda na primorskih vročih tleh. Pot me je vodila od Kopra do Idrije in moja osnovna skrb je bil zadosten vnos tekočine.

Zaradi hitrega segrevanja, več kot liter in pol ni smiselno tovoriti, zato je bilo potrebno opraviti več manjših postojank. Majhna vasica nad Črnim Kalom je nudila razgled skoraj do morja in je bila prijeten kraj za postanek.

Obe steklenici sta bili že nekaj časa prazni, kar je opazil tudi gospod, ki je sedel v senci v neposredni bližini in ponudil, da ju napolnim v bližnjem, lepo urejenem vodnjaku, ki me je re-

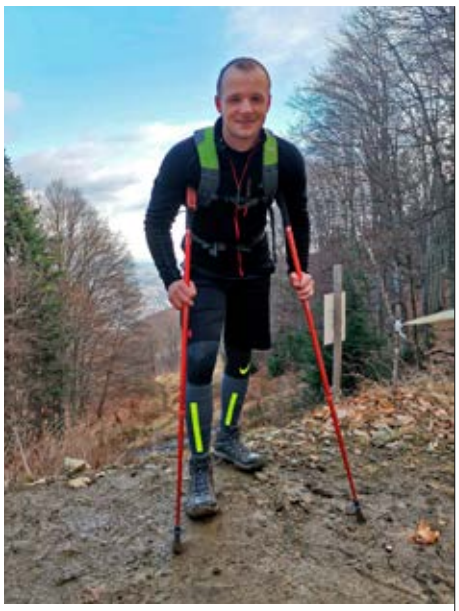

šil pred žejo in poskrbel, da sem lažje prehodil preostanek poti, ki je bila začrtana za tisti dan. Vodnjaki nas spominjajo na čase, ko voda iz kuhinjske pipe ni bila tako samoumevna kot danes, čeprav so dandanes urejeni vodnjaki že prava redkost.

Voda je torej najbolj idealna izbira, da zadostimo dnevne potrebe po tekočini in tudi najcenejša ter najbolj dostopna. Ne vsebuje škodljivih kemičnih dodatkov in ima vrsto ugodnih vplivov na naše telo. Mnogo ljudi preprosto pozabi na vnos tekočine. Omenjene težave se lahko lotimo na dva načina. Prvi je, da si na pametni telefon preprosto naložimo eno izmed aplikacij, ki nas bo opozarjala na požirke vode. Druga možnost pa je, da napolnimo svojo najljubšo steklenico ali bidon, ki ga nato nosimo s seboj, tako bo pregled nad količino zaužite tekočine veliko boljši.

Zdravje je naša najpomembnejša lastnina, je naš temelj psiho-fizičnega delovanja in največkrat ogledalo življenjskega sloga posameznika. Naj bo higiena našega zdravja vedno na prvem mestu.

Želim vam prijetno poletje in varen korak, brez nepotrebne žeje.

a **Jože Rečnik**, zdravstveni reševalec in popotnik

skrb zase

Smo ljudje res kronično dehidrirani?

Po vremensko bolj klavrni pomladi si bržkone vsi želimo sončno in toplo poletje. Še posebej v vročih dneh se naše telo naravno hladi z izločanjem večjih količin vode z dihanjem in s potenjem. Pomanjkanje zaužite tekočine lahko privede do dehidracije oz. izsušitve organizma. Zelo redko, v ekstremnih razmerah, pri nekaterih ljudeh tudi do smrti. A preden pograbite po steklenici in začnete z zlivanjem vode po grlu, preverimo, če smo ljudje res kronično dehidrirani ali zgolj živimo v iluziji, da moramo na vsakem koraku piti vodo.

Ljudje smo bitja, katerih masa je sestavljena pretežno iz vode. Voda je nujno potrebna za življenje, to pa še ne pomeni, da se moramo z vodo in drugimi tekočinami nenehno nalivati. O dehidraciji govorimo, ko organizem izgubi večjo količino vode od zaužite in ko telo ni več sposobno optimalno opravljati vseh telesnih funkcij. Do tega navadno pride v vročem vremenu, sploh v kombinaciji z intenzivno vadbo in drugimi aktivnostmi (delo, pohodništvo itd.). Možnost dehidracije je večja pri dveh skupinah ljudi. To so majhni otroci in starejši. Otroci s hudo drisko in pri bruhanju ter starejši ljudje zaradi naravnega upada vode v telesu s starostjo in morebitnega jemanja zdravil s stranskim diuretičnim učinkom.

Približno 20–30 % starejših ljudi je kronično dehidriranih. Pri mlajših odraslih je ta bojazen odveč. Pri njih obstaja večja verjetnost dobre hidracije telesa in čezmerno pitje brez občutka žeje najbrž ni potrebno.

> *Žeja je naravni mehanizem in se, razen izjem (pri določeni bolezni, starejši populaciji, športnikih), sproži veliko prej, preden je ravnovesje med zaužito in izločeno vodo porušeno.*

Kdaj nastopi dehidracija in kako jo potešimo?

Žeja je naravni mehanizem in se, razen izjem (pri določeni bolezni, starejši populaciji, športnikih), sproži veliko prej, preden je ravnovesje med zaužito in izločeno vodo porušeno. Izrazito močna žeja na drugi strani pa že lahko

nakazuje na manjše pomanjkanje vode v telesu. Drugi simptomi so manj pogosto uriniranje ter temna barva urina, utrujenost, omotica, zmedenost ipd.

Vprašanje, ki se pogosto pojavlja, je: "Koliko vode/tekočine na dan je potrebno popiti?" Strinjali se boste, da telo 2 m visokega mišičastega moškega v poznih dvajsetih potrebuje veliko več vode od telesa najstnice. Poleg telesne mase in starosti na potrebo zaužite vode čez dan vplivata tudi okolje in količina pojedene hrane. Že samo iz enačbe za ustrezno hidracijo (ravnovesje med pridobljeno in porabljeno vodo) lahko vidimo, da se ta vsakodnevno spreminja že pri posamezniku.

Veliko ljudi se ne zaveda, da se za celoten vnos vode šteje tudi ta, ki jo pridobimo iz hrane. Še en razlog več, zakaj sta predvsem sadje in zelenjava tako dober vir hranil za človeka.

V prejšnjem stoletju se je pojavila smernica, da moramo ljudje spiti 8 kozarcev oz. 2 l vode na dan. Zdaj vemo, da je to, zaradi prej omenjenih dejavnikov, zelo individualna stvar. Uradnega splošnega priporočila za dnevni vnos vode nimamo.

Tudi redno pitje kave, nasprotno s splošnim prepričanjem, ne dehidrira telesa. Podobno kot čaj in druge tekočine, lahko kavo štejemo k potrebnemu skupnemu vnosu vode. Pretirano pitje raznih sokov in alkohola za hidracijo ni primerno, ker vsebujejo za človeka neesencialno energijo v obliki kalorij ter zaradi drugih zdravstvenih razlogov. Za nameček pa danes navidezen problem dehidracije ustvarjajo podjetja s športnimi napitki, ki nam hkrati ponujajo rešitev.

Skrb za premalo pitja vode in premajhen vnos tekočin je torej pogosto odveč, saj je pri večini dehidracija prej redkost kot nekaj vsakdanjega. Dovolj je, da upoštevate fiziološke signale telesa, ko se pojavijo (npr. žeja) in ne pozabite na svojo dnevno mavrico sadja in zelenjave.

Jordan Korošec, dipl. kin.
jordi.korosec@gmail.com

skrb zase

Nasilje v družini – včasih je potreben umik v varno okolje

Odnosi, ki jih ljudje v življenju oblikujemo, se med seboj razlikujejo. Kvaliteta odnosa je odvisna od nas samih ter od osebe, s katero v odnos vstopamo. Najboljše bi bilo, da bi bili vsi medčloveški odnosi dobri in pozitivni, da bi nas osrečevali ter razveseljevali.

Žal pa ni vedno tako. Odnosi med posamezniki so lahko stresni in napeti, pojavljajo se konflikti, ki lahko prerastejo tudi v nasilje.

Nasilje je širok pojem in se pojavlja v različnih oblikah; fizično, psihično, spolno in ekonomsko nasilje ter zanemarjanje in zalezovanje. V slovenskem prostoru je nasilje v družini normativno prepovedano. Kadar se posameznik/ca kljub temu ujame v takšen odnos, je prav, da iz njega izstopi, saj so posledice doživljanja nasilja dolgotrajne in se odražajo na več področjih. Odhod iz nasilnega odnosa je pogosto težak. V slovenskem prostoru se nasilje v družini še vedno razume kot problem posameznika oz. posamezne družine in ne kot problem celotne družbe, kar odhod še dodatno otežuje.

V koroški regiji pojav nasilja v družini statistično beležimo po izrečenih ukrepih prepovedi približevanja, ki ga za prekinjanje akutnega nasilnega odnosa izreka policija, z namenom zaščite žrtve ter umika nasilneža iz okolja. Število izrečenih ukrepov se v posameznem letu spreminja. V petletnem obdobju je bilo najnižje število izrečenih ukrepov v letu 2017 (54), najvišje v letu 2019 (72), v lanskem letu pa jih beležimo 59.

Vedno, ko policija izreče ukrep prepovedi približevanja, o tem obvesti center za socialno delo, ki prične ločene obravnave za žrtve ter povzročitelja, v okviru katerih se za žrtve pripravi varnostni načrt ter načrt pomoči za oblikovanje nadaljnjega življenja, povzročitelje pa se usmerja v sprejemanje odgovornosti za lastna nasilna ravnanja ter v odločitev za vključitev v oblike pomoči za učenje asertivnosti.

Vir fotografije: Društvo Regionalna varna hiša Celje

Naloge za preprečevanje nasilja v družini v poslovnem času za območje občine Mislinja izvaja Center za socialno delo Koroška, enota Slovenj Gradec (Ozka ulica 1, Slovenj Gradec), dosegljiv tudi preko telefonske številke: 02 88 50 100.

V sodelovanju z lokalno policijsko postajo pa se v okviru regijske interventne službe za Koroško nujne naloge

za zaščito žrtev nasilja v družini izvajajo tudi izven poslovnega časa.

Žal pa v vseh primerih, kjer pride do intervencije policije zaradi nasilja v družini, obravnava na centru ni dovolj. Nekatere žrtve se morajo iz okolja, kjer so nasilje doživljale, umakniti.

Umik za ženske, žrtve nasilja v družini v varno okolje na Koroškem omogoča Društvo Regionalna varna hiša Celje, ki ima svojo enoto tudi v Slovenj Gradcu. V slovenjgraških prostorih razpolagajo s kapacitetami za 4 do 5 žensk in 6 do 8 otrok. Prvi stik ženske, ki je žrtev nasilja, z varno hišo poteka preko svetovalnega telefona, sledi osebno srečanje, na katerem je vsebina pogovora namenjena stiski ženske in predstavitvi delovanja varne hiše. Ob prihodu v varno hišo so ženske in otroci nameščeni v sobo. Če je le mogoče, imajo vsaka stanovalka in njeni otroci svojo (skupno) sobo, ki predstavlja njen oz. njihov začasni dom.

Prvi dnevi bivanja v hiši so namenjeni počitku in prilagajanju novim prostorom, osebam, ki že bivajo v hiši ter zaposlenim. Nato vsaka posameznica skupaj s svojo svetovalko prične urejati svoje življenje, pri čemer jim pomoč nudimo individualno: preko pogovorov, urejanja pravno-formalnih zadev ter tudi materialne pomoči, če je ženska brez prihodkov. V kolikor je potrebno, se uredijo zunanje terapevtske pomoči in zdravniška oskrba. Skupaj z ženskami se oblikuje tudi individualni načrt. Strokovne delavke varne hiše nudijo tudi različne možnosti za raziskovanje in odkrivanje novih znanj in delovanj ter pomoč in podporo pri reševanju stiske. Pri zagotavljanju pomoči in podpore ženskam se v varni hiši povezujejo s centri za socialno delo, policijskimi postajami, sodišči, zdravstvenimi ter drugimi ustanovami.

V hiši ženske živijo običajno življenje, vsaka posameznica je odgovorna za svoje življenje in življenje svojih otrok. Tedensko potekajo hišni sestanki in čiščenje hiše. Prav tako se tedensko izvajajo različne delavnice, ki potekajo v obliki pogovorov, ustvarjanja ter tudi na druge načine. Večkrat gredo na sprehod, se udeležijo predavanj izven hiše, gledajo filme in se o njih pogovarjajo, berejo zgodbe … Na ta način uporabnice skupaj s strokovnima delavkama varne hiše spoznavajo drugačen način življenja, predelujejo izkušnje v zvezi z nasiljem, ki so ga doživljale, se učijo novih vedenjskih vzorcev ter postavljajo novo življenjsko pot brez nasilja.

> *V koroški regiji pojav nasilja v družini statistično beležimo po izrečenih ukrepih prepovedi približevanja, ki ga za prekinjanje akutnega nasilnega odnosa izreka policija, z namenom zaščite žrtve ter umika nasilneža iz okolja.*

Varna hiša v Slovenj Gradcu je dosegljiva na telefonskih številkah: 02/88 29 435 in 041 234 404 vsak delovni dan od 9.00 do 11.00 in od 15.00 do 17.00.

Teja Palir Čuješ, Jovita Pogorevc Merčnik

društveno dejavni

Društvo upokojencev Mislinja se predstavi

Društvo upokojencev Mislinja (DUM) deluje že 45 let. Vse od ustanovitve društva je na prvem mestu druženje starejše populacije, seveda pa v našem društvu niso samo upokojenci, ampak tudi njihovi partnerji, ki še niso upokojeni in so pridruženi kot podporni člani.

Naše društvo DUM ima razne sekcije, ki se trudijo sodelovati tudi z mladino, saj s tem prenašajo znanje starejših na mlajšo generacijo, zato vas DUM vabi – vključite se in sodelujte z našimi sekcijami, saj pri nas lahko vsakdo najde sprostitev in druženje, ki mu je najbolj ustreza.

Sekcije v DUM so:

- Fotofirbci: so zelo aktivni in dosegajo prva mesta na fotografskih razstavah na državnem in pokrajinskem nivoju;
- Sončnice: se zelo trudijo in uspevajo v ročnodelskih spretnostih kot so: kvačkanje, vezenje, pletenje, razne tehnike poslikav, izdelovanje voščilnic in še več;
- zeliščarski krožek: neprekosljivi so v poznavanju zdravilnih zelišč in uporabe le-teh, tudi bio-vrtnarjenje jim odlično gre in vedno imajo kakšen koristen nasvet;
- športniki: so prav tako zelo aktivni in dosegajo krasne rezultate v kegljanju in kegljanju na vrvici, seveda imajo še balinanje in pikado;
- pohodniki: zberejo se vsak prvi torek v mesecu in se skupinsko odpravijo na pohod, poleg tega vsak mesec v sodelovanju s Planinskim društvom Mislinja organizirajo tudi daljše in zahtevnejše ture.

V DUM se tudi trudimo, da bi naši člani čimbolj sodelovali z našimi krajevnimi trgovinami in storitvenimi dejavnostmi. Tako smo že podpisali dogovore o **popustih za naše člane**. Popuste lahko koristite ob predložitvi veljavne članske izkaznice DUM. Obiščite jih in se sami prepričajte o ugodnostih, ki vam jih nudijo:

- Mesnica in trgovina Matves, Mislinja;
- Trgovina s tekstilnimi izdelki Jonti, Mislinja;
- Salon pohištva Valdek, Mislinja;
- Butik Lanida, Mislinja;
- Picerija Vagon, Mislinja;
- Gostinstvo Petra Polenik, s. p., Slomškov dom;
- Cvetličarna Mia, s. p., Šentilj pod Turjakom;
- Gostilna Repolusk, Srednji Dolič, Mislinja;
- Darilni butik Unikat, Mislinja.

Vse informacije o ugodnostih in popustih lahko dobite na Facebook profilu Društva upokojencev Mislinja.

Vse lepo vam želim in ostanite zdravi.

Alma Kočnik
Društvo upokojencev Mislinja

društveno dejavni

Planinska sekcija Pilates Dolič praznuje

Deset let je že minilo, ko je bila na pobudo posameznikov v Doliču ustanovljena planinska sekcija z namenom organiziranega obiska in spoznavanja gorskega sveta. Ideja je padla na plodna tla pri krajanih Doliča, ki so že obiskovali gore, vendar bolj posamezno ali v manjših skupinah. Postavljeni so bili temelji za boljšo organiziranost planinske dejavnosti v kraju.

V Doliču je v zimskih mesecih vse od leta 2000 potekala telovadba z vajami pilatesa, katere vodja in začetnik je Miha, ki je tudi planinski vodnik. Ob pripovedovanju planinskih zgodb je v dekletih vzbudil zanimanje za hojo v hribe. Tako smo ob telovadbi začeli še planinariti. Na vsakem pohodu nas je bilo več. Odkrivanje gorskih lepot nas je navduševalo in pogledi so segali vedno višje. To pa ni ostalo skrito vodniku. Leta 2011 se je odločil, da nas pelje na Triglav. Lepa četica planincev mu je sledila mimo Vodnikovega doma proti Kredarici. Z vremenom nismo imeli sreče. Vrh Triglava se je pred našimi pogledi vztrajno skrival v megli. Večer smo preživeli v domu na Kredarici. Med pogovorom je Miha predstavil idejo, da v Doliču ustanovimo planinsko sekcijo. Postavili smo smernice za delo in za vodjo sekcije izbrali Silvo Zupanc. Zaradi spleta okoliščin smo

Člani PS Pilates so večkrat osvojili najvišji vrh Slovenije.

se organizacijsko spogledovali s PD Velenje, kjer so nekateri že delovali. Pobudo smo predstavili še ostalim planincem, ki so se s predlogom strinjali in potrdili predlagane smernice, vodjo in še tri člane vodstva sekcije (Husein Djuherič - Miha, Darinka Krajcer, Cveto Herlah), ki sekcijo vodimo še danes. Resno smo začeli z delom, pripravili smo program dela in pridobivali nove člane. V vseh teh letih se število članov giblje od 45 do 50, kako leto tudi več. Pohode izvajamo skozi celo leto, prilagojene razmeram in letnemu času. Prehodili smo velik del Slovenije, odšli na večdnevno potepanje po Kornatih in drugih jadranskih otokih. Osvojili smo nekaj dvatisočakov: Triglav, Stol, Mojstrovko, Grintovec, Krn, Peco, Raduho … V Avstriji pa čez tri tisoč metrov visoki Hafner. Zanimivi in polni presenečenj so jesenski izleti v neznano.

Aktivni smo tudi v domačem kraju. Sodelujemo s POŠ Dolič pri planinskih aktivnostih, čistilnih akcijah, ob prazniku vaške skupnosti, občinskem prazniku. V sklopu telovadbe organiziramo obnovitvene tečaje prve pomoči in TPO. Skrbimo tudi za izobraževanje. V teh letih se je za planinskega vodnika in varuha gorske na-

Zaključek urejanja poti "Od Hude luknje do izvira Pake"

rave izobrazila Silva Zupanc, naslov gorski stražar pa so pridobili Vlado Krajcer, Majda Ogriz in Dragica Črep. Vodniki vsaka tri leta obnavljajo in dopolnjujejo svoje znanje.

Od Hude luknje do izvira reke Pake

Ena od nalog v našem programu dela je bila raziskati dejansko mesto izvira reke Pake. V visokem snegu, sredi mrzle zime leta 2012 se je 5 korajžnih planincev pod vodstvom vodnika Mihe prvič podalo na pot. Ob ledenih skulpturah, ki sta jih ustvarila voda in mraz, smo se prebijali vedno višje. A čisto do izvira nismo prišli. Lepota zimske idile, čarobnost tišine pohorskih gozdov in ledenih slapov sta nas tako prevzeli, da smo sklenili, da se še vrnemo. In res smo naslednje leto spet šli v še večjem številu. Zimski pohodi so se nadaljevali vsako leto. Sklenili smo, da pot do izvira prehodimo še v poletnih mesecih in ga dokončno zakoličimo. Ugotovili smo, da tudi sami domačini ne vedo natančno, kje je pravi izvir. Po natančnem raziskovanju smo ga našli visoko v pohorskih gozdovih, na višini 1412 m pod planoto Volovica. Dogovorili smo se, da pot od gostilne Repolusk do izvira označimo. Sredi poletja 2015 smo pričeli z aktivnostmi. Ideje so se razvijale ena za drugo. Vlado se je dogovoril z lastniki zemljišč. Začeli smo s čiščenjem že obstoječih poti. Darinka je pripravila osnutek za logotip sekcije, Miha in slikarka Jerneja Smolnikar sta mu dala končno podobo. Iz logotipa je nastal tudi znak za označitev poti. Jeseni je Vlado s pomočniki že označeval pot, medtem je Silva zbirala gradivo za izdelavo zgibanke in informativne table. Majda in Darinka sta spesnili še "himno". Otvoritev poti smo načrtovali ob zimskem pohodu prvo soboto v februarju leta 2016. Čeprav nam je vreme nekoliko nagajalo, smo uspeli. Na ta dan se je na startu zbralo več kot 100 pohodnikov. S kratko slovesnostjo pri gostilni Repolusk smo kronali naše prizadevanje. Končno je napočil trenutek, ko je Miha dal znak za pričetek prvega množičnega pohoda po označeni tematski poti do izvira reke Pake. Vsak pohodnik je dobil zgibanko z opisom značilnosti poti. Spomladi smo pri izviru postavili še mizo, klopi, vpisno skrinjico z žigom in ob poti postavili dodatne smerne table. Danes pot obiskujejo številni pohodniki od blizu in daleč in spoznavajo predel Pohorja med Mislinjo in Roglo. Pot smo uredili po obstoječih poteh, s čim manjšim poseganjem v naravo in okolje. Označena je z belim krogom, v katerem je zeleni lik pohodnika, in ličnimi smernimi tablami. Leta 2017 smo z delom nadaljevali in označili pot do Hude luknje. Ob že urejeni apnenici pri igrišču v Doliču smo naredili stopnišče iz "šveljerjev" (železniških pragov) preko ostankov železniškega viadukta nad reko Pako. Po trasi nekdanje železnice smo pot uredili vse do vstopa v sotesko Huda luknja. Postavili smo tudi smerne table proti zgodovinskim znamenitostim v Doliču: kamnolomu in gradu Valdek. Ob koncu poti pred sotesko smo uredili počivališče z mizo in klopjo. Uredili smo studenec, ki je skrit za skalo ob vznožju Pečovnikovega vrha, tako da je možno natočiti vodo. Studenec je bil včasih edini vodni vir okoliškim prebivalcem. Tu naj bi se spočil in odžejal tudi avstrijski prestolonaslednik princ Johan, ko je iskal prehod za cesto in železnico skozi Hudo luknjo. Zato smo ga poimenovali "Studenec princa Johana". Otvoritev tega dela poti je sovpadel s praznikom Vaške skupnosti Dolič avgusta 2017. Ob tej priložnosti smo izdelali še informativno tablo ob igrišču in novo zgibanko z opisom celotne poti. Pot smo uradno poimenovali "Tematska pot od Hude luknje do izvira reke Pake".

Vadba pilatesa v Doliču poteka že 22. leto.

Ob vseh naporih in delu je čas hitro mineval. Tako je Planinska sekcija Pilates zakorakala že v deseto leto obstoja. Veliko lepega smo doživeli, spoznavali nove kraje, se družili. Najlepše stvari in občutek, da smo zmogli, pa bodo ostali v naših srcih.

Ob jubileju želimo izdati zbornik, v katerem bo podrobnejši zapis dogajanja in dela Planinske sekcije Pilates. Gonilna sila in koordinator akcij in dela v vsem tem obdobju je planinski vodnik Husein Djuherič, bolj poznan s planinskim imenom Miha. Za dolgoletno članstvo v planinski zvezi in strokovno delo s področja vodništva je prejel že več priznanj, tudi najvišje priznanje – zlati znak PZS. V letu 2020 je prejel še jubilejno spominsko plaketo PZS. Z uspešnim delom je zaznamoval širšo okolico. Med planinske somišljenike širi vrednote planinstva in neti iskrice ljubezni do odkrivanja lepot planinskega sveta.

Delovna akcija pri izviru reke Paka leta 2021

S prostovoljnim delom in složnostjo aktivnih članov planinske sekcije, ob podpori vaške skupnosti in Občine Mislinja smo s to akcijo naš kraj predstavili širšemu občinstvu in ime kraja ponesli izven meja občine. Zgibanke o poti potujejo po celi Sloveniji. Hvala vsem, ki ste sodelovali in pripomogli k uresničitvi naših želja in idej. Ob jubileju si želimo, da bi se naša druženja nadaljevala in vabimo ljubitelje narave, da se nam pridružite.

Silva Zupanc,
Planinska sekcija Pilates

športni utrip

Ana Oder, državna podprvakinja v kegljanju za leto 2021

Ana Oder se s športom ukvarja že od 2. razreda osnovne šole, ko je igrala odbojko v mislinjskem klubu. Nastopala je za članice in igrala v državni ligi.

Poleg tega je s staršema, ki sta oba odlična kegljača, hodila v Slovenj Gradec na treninge kegljanja.

Dosegala je odlične rezultate v kategorijah deklic do 15 let, prav tako kasneje v kadetski kategoriji.

Udeležila se je svetovnega prvenstva na Češkem v kadetski kategoriji.

Je redna članica in ena najboljših tekmovalk KK Slovenj Gradec, ki nastopa v 1. B slovenski ligi.

Sedaj je postala podprvakinja državnega prvenstva v kategoriji U – 23 za leto 2021.

Je tudi članica državne reprezentance v U – 23.

Pred Ano so še veliki dosežki v kegljanju, saj je njen pristop do treningov pozitiven in je zelo delovna, kar botruje njenim uspehom.

Ana Oder, prva z leve.

Marijan Bogar

športni utrip

Mislinjski odbojkarji novi prvoligaši

Mislinjski odbojkarji so v letošnji "turbulentni Covid" sezoni dosegli zastavljeni cilj in osvojili 1. mesto v 2. državni odbojkarski ligi, s tem pa so si zagotovili nastopanje v 1. B državni odbojkarski ligi.

Že lansko sezono 2019/2020, ki je bila zaradi epidemije prekinjena tri kroge pred koncem, je bila ekipa Korvolley Mislinja zelo blizu uvrstitve v 1. B ligo, saj je v zaključku sezone stopnjevala formo in zmagovala kot po tekočem traku. Na razporedu so ostale le še tri tekme z ekipami, ki so bile pri dnu lestvice, in realno so bili mislinjski odbojkarji favoriti na teh tekmah. Žal je bila sezona prekinjena in kako bi se končalo, ne bomo nikoli izvedeli.

Ker v lanski sezoni zastavljeni cilj ni bil dosežen, so fantje in strokovno vodstvo v sezono 2020/2021 vstopili samozavestno in z veliko željo po osvojitvi 1. mesta v 2. DOL, zato so s treningi začeli že 10. avgusta ter v začetku septembra organizirali uspešne priprave v Kostanjevici na Krki. Odigrali so tudi nekaj pripravljalnih tekem, ki so že nakazovale, da je ekipa dobro pripravljena.

Odlični mislinjski odbojkarji so se uvrstili v prvo odbojkarsko ligo.

Ko se je začelo zares, je ekipa Korvolley Mislinja že v uvodnih tekmah suvereno premagala ekipi Črnuč in Kostanjevice, ki sta bili neposredni konkurentki za osvojitev naslova, žal pa je bilo tekmovanje zaradi ukrepov Vlade RS ponovno prekinjeno. V nadaljevanju sezone je bil urnik tekmovanja zelo zgoščen, saj sta bili po razporedu na teden dve tekmi, posledično so morali vsi igralci in strokovno vodstvo opraviti tudi dva PCR testa na teden, kar je strokovnemu vodstvu poleg organizacije treningov v zgoščenem urniku predstavljalo še dodatno obveznost, ki pa so ga opravili z odliko. Trenerja Urban Oder in Miroslav Plevnik sta odlično opravila svoje delo, saj sta našla "zmagovalno formulo" v količini in kvaliteti treningov ter s tekmovalnim ritmom, ki je bil zelo zgoščen.

Motivacija igralcev je bila kljub temu, da na tribunah ni bilo gledalcev, vso sezono na visoki ravni, saj je bila želja po osvojitvi 1. mesta velika. Navijači mislinjske odbojke smo lahko preko spleta spremljali vse tekme v živo, za kar gre velika pohvala Srečku Vetrihu, ki je urejal prenos tekem, hkrati pa je tudi vodil statistiko na vseh tekmah, kar je v veliko pomoč trenerjem za pripravo ekipe na prihajajoče tekme.

Izpostaviti bi želel tekmo med ekipama Calcit Volley II In Korvolley Mislinja, ki je bila odločilna za uvrstitev na vrh lestvice. Obe ekipi sta bili do takrat še neporaženi in medsebojni dvoboj je bil odločilen za osvojitev

Srečko Vetrih, statistik, koordinator

Ničesar v življenju se ne da doseči na lahek način, posebno ne v športu, kjer so potrebna številna odrekanja in prilagajanja treningom in tekmam, še posebej zaradi trenutnih Covid razmer. V nobenem primeru nam na začetku sezone nihče ni zagotavljal napredovanja, saj nismo bili edini kandidat. Več jih je bilo, ki so želeli isto kot mi.

Rezultat naših fantov pa ni presenečenje, saj so se na ta uspeh pripravljali odkar so v stiku z odbojkarsko žogo. V tem letu so igrali sigurno, odgovorno in predvsem z velikim srcem ter močno željo po napredovanju. Napredovanje v 1. B moško ligo je velik uspeh za mislinjsko odbojko, na drugi strani pa velika obveznost. Slavje vsekakor bo, potrebno je proslaviti napredovanje, prav tako pa je potrebno vedeti "kdaj stopiti na žogo", kajti sedaj se začne tista prava borba za mislinjsko odbojko.

naslova. V Centru za zdravje in šport Mislinja smo prvič preizkusili nove tribune, saj je bilo na tekmi lahko prisotnih 50 gledalcev, ki so prišli spodbujat domače odbojkarje. Tekma je bila prava odbojkarska poslastica, saj sta obe ekipi odigrali na zelo visokem nivoju, predvsem v četrtem nizu, ko sta imeli obe ekipi večkrat priložnost za osvojitev niza, ki pa je na koncu z rezultatom 30 : 28 pripadel domačim odbojkarjem in z zmago 3 : 1 Mislinjo popeljal na vrh lestvice.

Za velik uspeh gredo čestitke trenerjema Urbanu Odru in Miroslavu Plevniku, statistiku Srečku Vetrihu ter igralcem Binetu Odru, Luki Plevniku, Davidu Čuku, Andražu Kavniku, Davorinu Martincu, Maksu Slemeniku, Lovru Miklašiču, Žanu Jamnikarju, Mihi Jordanu, Janu Korenu, Marku Vetrihu, Anžetu Knezu Rahtevu, Tinetu Tomšiču in Timu Križaju.

Seveda pri tem uspehu ne smemo pozabiti Občine Mislinja, ki stoji svojim odbojkarjem vsa leta ob strani, ter sponzorjev PreventDeloza, Vezoder in Bar Vagon.

Matej Pruš

Urban Oder, trener ekipe

V sezono 2020/21 smo vstopili z jasnim ciljem, uvrstitev v prvo odbojkarsko ligo. Če je še kdo od igralcev dvomil v naše cilje, je bilo po treh krogih in prav toliko zmagah vzdušje v ekipi že zmagovalno. Iz tekme v tekmo so fantje postajali zrelejši, močnejši in bolj prepričani v lasten uspeh in v uspeh ekipe. Zato uspeh tudi ni izostal in dosegli smo želeni cilj, preboj v 1. odbojkarsko ligo.

Kako bo s kadrovanjem in finančno konstrukcijo za naslednjo sezono, še ni znano, vsekakor pa smo v klubu takoj po zadnji tekmi staknili glave in že začeli razmišljati o naslednji, prvoligaški sezoni. Imamo kakovostne lastne igralce in tudi če ekipa ostane povsem enaka, kar si seveda najbolj želimo, se izziva ne bojimo.

športni utrip

40 let Športno rekreativnega društva Dolič

Športno rekreativno društvo Dolič pri Mislinji letos praznuje 40. obletnico delovanja. V čast tega jubileja pripravlja naslednje prireditve:

- *22. 6. 2021, ob 17. uri, v prostorih ŠRD Dolič*
  Turnir v šahu v okviru občinskega praznika (za pokal občine)
- *22. 8. 2021*
  Turnir v odbojki na mivki ob 40. obletnici društva
  Turnir v balinanju ob 40. obletnici društva
- *29. 8. 2021*
  Šaljive igre (vaške igre) ob 40. obletnici društva
- *12. 9. 2021*
  Nogomet na mivki ob 40. obletnici društva
- *19. 9. 2021*
  Turnir v nogometu na travnatem igrišču ob 40. obletnici društva
- *September 2021*
  Turnir v košarki ob 40. obletnici društva

naša rozi

Rozika iz Mislinje

Naj bo to prisrčen, topel pozdravček od mene vsem vam, ki me berete. Ni lahko pisati za druge, saj ima o tem vsak svoje mnenje, razlago, videnje. Vedno obstaja možnost, da zapis samo preskočite, se ob njem nasmejite ali pa zamahnete z roko in ga napišete sami. Tako včasih tudi koga samo oplazimo s pogledom, pa nam že ni všeč, čeprav ga sploh še nismo spoznali. Medsebojni odnosi so kot pranje perila v pralnem stroju, nekateri se premetavajo kot centrifuga, eni na hitro, drugi na dolgo vročo pranje, tretji na mehko in dišeče perilo. Preveč je površnosti, tako v času kot odločanju, dejanjih. Že povabilo na klepet in kavo je za nekoga izguba časa, kaj šele družinska srečanja, obisk staršev, babic in dedkov.

Naša druščina "bicik in dedekov" je kot kupola, pod katero se skriva to lepo druženje v dobrem in slabem, v medsebojni pomoči in razumevanju. Res je, ko si enkrat v "penziji", je časa vedno premalo, pa vendar ni več živčne rutine odhoda v službo, hitrega kosila, obveznosti s šolajočimi otroki. Moraš se ustaviti, nehati premišljevati, da se lahko že jutri ne zbudiš več ali obležiš, moraš izkoristiti lepe trenutke, dokler še lahko migaš z nogami in delaš z rokami ter zelo pomembno, dokler ti še dela pamet, dokler ne pridejo na obisk nezaželena druščina Alzi, Dema, Roza ter Parki. Zadnja pa res vsakega počasti še obiskovalka Matildika, tu ni skrivalnic, korupcije, kuvert, protekcije, je samo odhod, tako kot smo se rodili, brez materialne krame, edina pravica sveta. Čez ramo mi pogleda možek in se pači, ko bere moj članek za glasilo: "Pa ti si ena cela solza usmiljenja za vse te žalosti polne obiske. Alo, dvigni sidro stara, piknik čaka, pa še Rozi ti je ime!" Res sem čisto pozabila, da smo se takoj po sproščanju ukrepov zmenili za naš piknik. Kar nehala me je boleti glava, prenehalo škripanje sklepov, išias, še hemeroidi so izginili, tako sem hitela s pripravami. Možek je že bentil v avtu, da me mora celo življenje čakati, itak, bova spet zadnja. Ko sva prispela do naše zidanice, pa prva tam, saj se je uštel pri uri. Piknik je bil po dolgem času veličasten, kot ognjemet, saj smo veliko peli, pa po kamelje zaplesali. Na koncu pa urezali v zidanici debatni krožek, saj so noči še vedno hladne, mi pa skrbimo tudi za zunanjo nočno tišino. Znotraj smo govorili tako kot v parlamentu, eni so pihali v levo, drugi pljuvali desno, tretji preklinjali vse po vrsti … Na tapeti so bile nabava "prtičkovih" mask z gumicami, cepiv in cepljenje, maske na "gobcih" … Ta bla bla smo naenkrat ustavili, kot se ustavijo plemeniti konji pred trmastimi osli. Beseda je nanesla na našo preljubo Mislinjo, kaj vse se tukaj dogaja in ne dogaja, Tone je kot največjo atrakcijo navedel gradnjo doma starostnikov. Končno ga bomo dočakali, končno nekaj dobrega za starejše. Pa vendar smo kar onemeli, za aktivne starostnike naj bi bilo to druženje, za nekatere rešitev osamljenosti, oskrba s hrano, nega in zdravniška pomoč, za onemogle zadnji dom. Cilka je omenila prelepi mandali, ki krasita gozd nad Mislinjo in hrib nad tunelom ter ponazarjata energijo vode, zraka, kamna, pomlad, čas cvetenja, rodovitnost narave. Najbrž bi bil dobrodošel še kakšen blok, pa krožišče nasproti Vagona … Ja, pa bazen se je spomnila Marica, Lojze je bil takoj za, saj bi si lahko ogledovali mlade kopalke … Ženske pa v smeh, saj stari dedci tako mislijo samo na poslednji valček, polke že dolgo ni več … Kakšne prispodobe so pa to, so se dedki hudovali, saj so še vedno taki "poskočni kerlci"! Na kino ali gledališče na prostem se je spomnila romantična Anica. Ja, ji je rekel Jože, mlade natakarice bi pa med vrstami prodajale pokovko in kokakolo … Moški nemarni, se je hudovala Cilka, same "tumarije" imate v glavah. Brez teh "tumarij", je pristavil še moj, tudi otrok ne bi imele. Pa se je pridružil še Tone, da tole z mladimi natakaricami bi vžgalo pri smučarskih skokih, bi pod skakalnico prodajale, to bi bilo občinstva. Ja, samo "dedovskega" se je obregnila Anica. Pa dajmo še kakšen vic o nas, upokojencih, sem predlagala. Lojze je takoj ustrelil o dveh upokojencih. Prvi: "A si včeraj umrl ti ali tvoj brat? Drugi: Menda jaz, brata sem včeraj še videl." Pa moj: "Policaj ustavi babico pri 83. Zakaj ste vozili prehitro? A babica nazaj, da mora tako voziti, ker lahko drugače pozabi, kam se je namenila." Pa Jože: "Se pogovarjata dva upokojenca v parku. Prvi: A ti uživaš v penziji? Drugi: Vse me boli, pa še pozabljam, kaj pa ti? Prvi: Jaz pa, kot da sem se ponovno rodil, nimam las, zob, zjutraj sem se pa še 'poscal' …" Pa Tone: Vpraša "penzionerka" moža: "A sem fejst al' grda? Mož: Oboje. Žena: Kak' oboje? Mož: Fejst grda." In tako so se vrstile šale še nekaj časa, dokler nisem rekla: "Sedaj pa domov, dokler ne pozabimo, kje smo doma."

Pred nami je poletje, čas, ki nas bo razdelil na cepilce, "necepilce", še vedno omejeval gibanje, druženje … Marsikaj ni lepo, ugodno, svobodno, pa vendar ohranimo igrivost trenutkov v naravi, toplino, ljubezen z najdražjimi in z željami po največji dobrini – zdravju. Bodimo ponosni nase, močni v verovanju, da živimo v miru, pa četudi skromno. Časi so drugačni, še štirje letni časi se spreminjajo, a mi ne spreminjamo čustev, ljubezni in topline, pomoči in razumevanja … Namenimo pozdrav sosedom, prijateljem, znancem … Ne obračajmo se stran, ko smo priča družinskemu nasilju, ko trpijo otroci, starostniki, ne pustimo poteptati človeškega dostojanstva. Pazite nase, naj vas smeh ožari kot sončni žarki, naj misli, cilji in želje ostanejo čisti kot jutranja rosa. Le tako se bomo lahko vsako jutro prebudili in zvečer zaspali varno v svojih domovih. Pa srečno meni in vsem vam, ki me berete, četudi vam nisem všeč. Nič hudega, vsak je svoje sreče kovač …

Rozi, Danijela Tomis Obrul

čestitamo

Antonija Kamenik, 100 let

13. 6. 2021 smo pri Repolusku nazdravili ob rojstnem dnevu naše drage Antonije Kamenik. Ime, ki si zasluži zapis z zlatimi črkami.

Skrite lepote vsakdana – njene sledi, ki jih pušča in mi stopamo po njih ter delamo nove poti, so občudovanja vredne. In vsi njeni, ki smo z njo zapeli in zaplesali (ja, tudi zaplesala je), smo ponosni na njeno res veliko zlato srce, ki nas vsak dan opomni, kaj je v življenju res vredno. Z ljubeznijo, dobro voljo, pridnimi rokami, poštenostjo, potrpljenjem, pogumom nas stara mama (čeprav nam je povedala, da ona še ni stara) navdihuje že sto let. In vse kar šteje, je njen vzgled, ki mu je vredno slediti. In temu vzgledu močno povezani sledimo otroci, vnuki, pravnuki in prapravnuki.

Foto: Anže Rošer

Mama Antonija povezuje moč preteklosti s sedanjostjo, zato ona seže daleč v prihodnji čas. Ob vseh izrečenih lepih željah naši mami si vsi skupaj želimo samo eno, da bi nas navdihovala še naprej in ostala žareča svetilka, ki osvetljuje našo pot.

Miran Rošer

čestitamo

Jolanka Hari, 100 let

"Vidiš, po tem hribu greš gor in se na drugi strani spustiš v Kančevce," mi pripoveduje, medtem ko leže v bolniški postelji zre proti obronkom Pohorja nad Tolstim vrhom. Odkar ji je pred 16 leti umrl mož, Jolanka Hari živi v Mislinji in tukaj je te dni dočakala svoj stoti rojstni dan. Ob sinovi družini in obkrožena s prijaznimi sosedi se je v Mislinji vedno počutila prijetno in varno. Rada je kaj postorila na vrtu, redčila prepolno jablano, obirala ribez in maline. Čeprav se je krog njenih sprehodov z leti ožil, je uživala na obhodu okrog Tuša in Sejmišča. Zlom kolka pred štirimi leti je zelo spremenil njeno življenje in okno brez zaves, skozi katerega opazuje dogajanje na Šolski cesti, je sedaj njen edini stik z okolico. Njene misli se kar naprej vračajo v majhno prekmursko vasico

Kančevce, kjer je na kmetiji preživela svoje otroštvo in mladost. To so bila njena najlepša leta življenja, čeprav je bilo delo na trdi gorički zemlji naporno. Leta 1939 se je poročila s sovaščanom Karčijem, toda izbruh vojne je spremenil njune načrte in sanje. Vseh 66 let zakonske zveze sta preživela v skromnih razmerah in neprestani skrbi za ostarele starše in za svoje tri otroke. Morda je to tudi razlog visoke starosti, ki sta jo oba doživela.

Jolanka nikoli več ne bo videla goričkih gričev in dolin, vendar ji ta lep, s smrekami obraščen hrib nad Mislinjo zagotavlja, da bo ob času, ko "bo veselo prepevalo vse drevje v gozdu" (Ps 96,12), na drugi strani zagotovo zagledala to, po čemer tako hrepeni.

čestitamo

Olga in Edo Verboten – zlati jubilej

Pravijo, da je ljubezen kakor roža, ki vzcveti.
Da je ptica, ki v oblake vsa svobodna poleti.
Pravijo, da to je reka in ogenj, ki gori.
Jaz pa vem, da to je sreča, ki objema vse ljudi.

Na lepo, sončno pomladansko soboto v mesecu aprilu, natančneje 24. aprila, sta po petdesetih letih zakona poročno zaobljubo obnovila zakonca Olga in Edo Verboten. Zaradi posebne "korona" situacije, v kateri smo se znašli v zadnjem letu, se je njun poročni obred zgodil kar v domači hiši, v krogu njunih najbližjih oz. vseh tistih, ki jima veliko pomenijo.

Skupna pot zakoncev Verboten je polna lepih trenutkov in tudi težkih preizkušenj, ki pa jih s skupnimi močmi in z medsebojnim spoštovanjem uspešno premagujeta. Svoje življenje sta posvetila trdemu delu in skrbi za družino, skupni dom pa sta si kmalu ustvarila na Kozjaku, kjer živita še danes. Ob tem sta jima v veliko oporo sin Ervin in hčerka Saša s svojima družinama. Zelo pa sta ponosna na

vnuka in tri vnukinje, ki ju vsak dan razveselimo s kakšno novo dogodivščino in ju imamo neizmerno radi.

Draga naša zlatoporočenca, ljubita se in pazita drug na drugega še naprej. Življenje pa naj vama nakloni še veliko zdravih in srečnih skupnih trenutkov. Vem, da sta nepremagljiva in da skupaj zmoreta prav vse.

Vnukinja **Neža Sedovnik**

čestitamo

Anton Klemenc, 80 let

Pot življenja je stkana iz tisočerih vezi ...
Vezi so stkane iz čarobnih niti –
ljubezni, spoštovanja, radosti in skrbi.
Vrtnica usode nam ne prizanaša –
življenje je samo eno.
Dragi slavljenec, če je temu tako,
potem: ujemi vsak hip, vsako sapo, ki diši po sreči.
Nasmehni se vsakič, ko ti to veli srce. Pleši, poj ...
Dovoli, da smo tudi mi del tvoje radosti.
Naj ti bodo trenutki s tvojimi najdražjimi najlepši!
Želimo ti, da nikoli ne bi izgubil veselja
do iskanja in spoprijemanja z izzivi.
Da bi vedno našel nekaj,
kar bi te veselilo in da bi
vedno užival v življenju.
Naj ti današnji dan vedno
ostane v lepem spominu.
Naj ti naslednja leta prineso nove upe,
nove začetke, nove
pustolovščine in nova odkritja.
(www.raptas.si/kratki-verzi-za-rojstni-dan/)

Mož, oče, dedek, pradedek Anton Klemenc, vse najboljše za tvoj 80. rojstni dan!

Hčerka **Anica Klemenc**

čestitamo

Staršem novorojencev v občini Mislinja

Julija Ramšak
Jan Pušnik
Jan Pantner
Ariana Krivonog
Mark Krebl

Ana Blatnik
Alja Blatnik
Zala Repolusk
Ana Poklič
Manja Rakovnik

Župan,
občinska uprava Mislinja,
uredniški odbor NO

Patricija Turk

Bodička

Tokratno bodičko pripenjamo nepridipravom, ki so na kolesarski stezi iz cvetličnih korit, namenjenih predvsem varnosti, pa tudi lepemu izgledu, izruvali cvetlični okras.

Foto utrinki

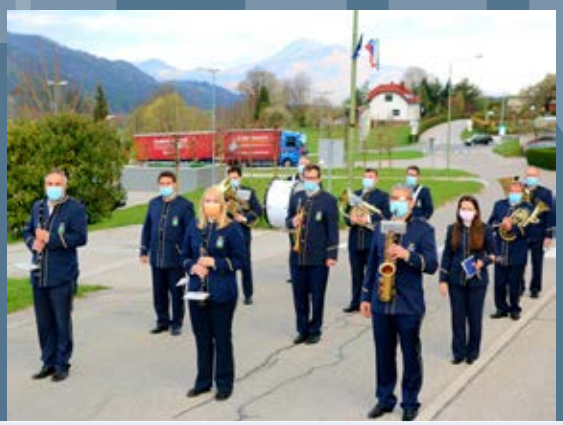

Prvomajska budnica je po lanskem 'playbacku' po zaslugi Babnikove godbe znova odmevala v živo.

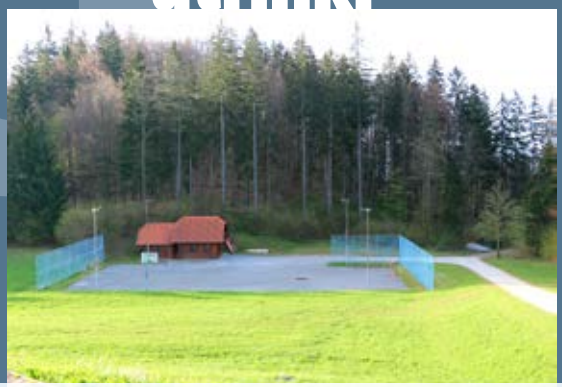

V živo pa korona še vedno ni dopustila tradicionalnega prvomajskega srečanja v Završah. Kljub temu so Završe ta dan 'videle' kar nekaj pohodnikov.

Če nam kaj ne 'paše', je to vreme! Pretoplo, prehladno, premokro, presuho ... Vsekakor je bil letošnji maj prav aprilsko moker.

Ogrevanje z biomaso je glede na našo pokrajino in gozdove skoraj logična izbira. Navdušujoča umetnost zlaganja drv za sušenje.

Letos sta se pri nas za varno udeležbo v prometu usposabljali dve generaciji osnovnošolcev. Pa po pameti, 'al'!

Na naši Štrekni se izvajata tako nadzor kot preventiva. Največ pa lahko z obzirnostjo naredimo kar uporabniki sami.

Turistično društvo je na pobudo članov začelo z lokalnimi pohodi. Še ena možnost spoznavanja kaj in kje smo.

Ste jo opazili? Z zemlje, pa tudi z letala, lepo vidna mislinjska rožica (t. i. mandala), nastala v okviru sodelovanja v akciji Turistične zveze Slovenije.

Utrinke pripravlja Jože Tasič

Prireditvenik junij–september 2021

18. junij	18.00	cerkev sv. Lenarta	**Pohod okrog treh cerkva sv. Ahac, sv. Ilj in sv. Lenart** TD Mislinja
21. julij	9.00	skakalnice – igrišče pri OŠ Mislinja	**Slovenska olimpijska bakla** Občina Mislinja in Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez
24. julij	10.00	Komisija, Lukov slap	**Tako smo nekoč to počeli na Komisiji** TD Mislinja
8. avgust	8.00	Rogla	**Košnja pohorskih planj na star način** TD Mislinja, Občina Mislinja, KUD Vladko Mohorič Zreče, Unitur in Občina Zreče
26.–29. avgust		Apnen'ca	**Praznik Vaške skupnosti Dolič - Apnen'ca** KD "Avgust Hribar" Dolič in Vaška skupnost Dolič
27. avgust		Apnen'ca	**Prižig apnence** KD "Avgust Hribar" Dolič in Vaška skupnost Dolič
26. september	13.00	Kmetija Foltan	**Pozdrav jeseni** TD Mislinja

V primeru nepopolnih oz. spremenjenih podatkov prireditev bodo le-te sprotno podane na spletni strani Občine Mislinja. Podatke prireditev za naslednjo številko zbiramo do 28. avgusta 2021 na e-naslov nasaobcina@mislinja.si.